

Narvik kommune
Postboks 64
8501 NARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lill Hildonen, 75531628

Uttalelse med innsigelse - Interkommunal kystsonplan for Evenes, Narvik og Hamarøy 2022-2030

Det vises til oversendelse av 09.07.2021 i forbindelse med høring av Interkommunal kystsonplan for Evenes, Narvik og Hamarøy 2022 -2030.

Formålet med en helhetlig kystsonplan for felles sjø- og fjordsystemet i de tre kommunen er ifølge planprogram vedtatt 23.09.2019:

- *Planen skal være et strategisk verktøy for langsiktig forvaltning av sjøarealene i kommunene i tråd med prinsippet om bærekraftig utvikling.*
- *Arealplanen skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Arealplanene skal gi grunnlag for langsiktig og positiv samfunnsutvikling i kommunene både med hensyn til næringsutvikling og bolyst.*
- *Kystsonplanen skal være et kunnskapsbasert forvaltningsverktøy for kommunene. Gjennom planarbeidet skal det utvikles langsiktige rammer for bærekraftig arealbruk, forvaltning og verdiskapning i kystsonen. Planarbeidet skal resultere i en juridisk bindende plan på kommuneplannivå.*
- *Gjennom planlegging må det skapes en god balanse mellom bruk og vern av en viktig ressurs. Kommunene har et stort ansvar for å legge grunnlaget for en bærekraftig og langsiktig forvaltning av sjøarealene i sin kommune. Kommunen er ikke alene om dette ansvaret, men oppdaterte og aktuelle arealplaner for sjøareal er kommunens viktigste redskap til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver i sine sjøområder og skape grunnlaget for positiv samfunnsutvikling.*

Statsforvalteren har i henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets [brev av 22.12.2017](#) fått delegert myndighet til å samordne og avskjære innsigelser fra regionale statsetater til kommunale arealplaner etter plan- og bygningsloven.

Til denne plan foreligger det innsigelser fra Forsvarsbygg (brev av 08.09.2021), Avinor (15.09.2021) Fiskeridirektoratet (23.09.2021) og Statsforvalteren.

Forsvarsbygg har betydelige interesser i området nær Evenes flystasjon, og ga ved oppstart av planarbeidet innspill om å bli involvert i det videre arbeidet om konkretisering av arealbruken. Dette er ikke fulgt opp, og flere av innsigelsene bygger på mangelfull avklaring mot Forsvarets interesser.

Uavklarte konsekvenser for flysikkerheten danner grunnlag for innsigelse både fra Forsvarsbygg og Avinor. Forsvarsbygg viser til at et konkret forhold som burde vært omtalt i konsekvensutredningen er hvorvidt akvakulturanlegg tiltrekker seg fugl som gir økt risiko for kollisjon mellom fugl og fly.

Fiskeridirektoratet fremmer innsigelse dels begrunnet i konkrete arealkonflikter og dels på planfaglig grunnlag om manglende utredninger.

Statsforvalteren finner at innsigelsene fra Forsvarsbygg, Avinor og Fiskeridirektoratet skal fremmes.

Innsigelsene som Statsforvalteren selv fremmer knytter seg både til manglende utredning av konsekvenser for forekomster av nasjonal og internasjonal verdi, og til konkrete konflikter knyttet til den enkelte lokalitet. I den grad det foreligger usikkerhet som følge av mangel på kunnskap gjelder kravet i [naturmangfoldlovens kap. II](#) om bruk av «føre-var-prinsippet» for å ivareta lovens forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter.

Vi har nylig fått tilgang til en rapport¹ fra Havforskningsinstituttet (HI) som viser funn av svært verdifulle forekomster av koraller både i Ofotfjorden og Hadsselfjorden. Denne rapporten bygger imidlertid på undersøkelser av svært begrensa deler av områdene der koraller kan forekomme. Det er derfor svært sannsynlig at det kan være flere slike forekomster som så langt ikke er dokumentert. HI har i tillegg opplyst at de har funnet «ruglbunn» på stasjoner de har undersøkt, bl.a. på sørsiden av Ofotfjorden. Denne naturtypen kan spille en viktig rolle for naturmangfoldet langs kysten vår, og Norges forekomster er helt unike i Europa jf. NIVA².

Det er derfor også viktig at «føre-var-prinsippet» legges til grunn når ny virksomhet skal planlegges i disse områdene. Innsigelsene er forankret i [rundskriv T-2/16](#) – «*Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis*»

INNSIGELSER

---

1. Forsvarsbygg fremmer av hensyn til Forsvarets interesser innsigelse til følgende arealformål og bestemmelser:

- Bestemmelsens punkt 5.3 må endres til: «Hensynssone militær virksomhet – skytefelt (§ 11-8, a) - (H380). Sonen viser forswarets skyte og øvingsfelt. Det kan ikke tillates faste anlegg i sjø som akvakulturanlegg.»
- Det militære forbudsområdet må innarbeides i plankartet som båndlagt etter andre lover(H740). I bestemmelsene må det tas inn følgende formulering: «Båndlegging etter andre lover (H740) FOR-2018-12-20-2058: Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret, gjelder for område.»

---

¹ Kartlegging og karakterisering av sårbare arter på dypt vann. Havforskningsinstituttet, program for kystøkosystemer - Tokrapport 2021609

² «[Ruglbunn til begjær: Ønsker høsting av sjelden og sårbar marin naturtype](#)» - NIVA 12.10.2018

- Forsvarsbygg mener at konsekvensene av å åpne for nye akvakulturanlegg nært Evenes flystasjon ikke er tilstrekkelig avklart i kystsonenplan når det gjelder sikkerhetsmessige konsekvenser for forsvarsanlegg, konsekvenser for akvakulturanleggene som følge av militær økt aktivitet og flysikkerhet for militær flytrafikk (belysning og birdstrikes). Planforslaget er ikke tilstrekkelig utredet iht. plan- og bygningslovens kapittel 4 og konsekvensutredningsforskriften. Forsvarsbygg fremmer av hensyn til Forsvarets interesser innsigelse til akvakulturlokalitet ved Storvikholmen (VA01), Sommervika (VA02) og Hestkjelda (VA12) i Evenes og Narvik kommuner. Vi ber om at det utarbeides og fremlegges en utfyllende vurderinger av forhold som kan påvirke Forsvarets interesser. Forsvarsbygg/Forsvaret er ikke høringspart i saker etter akvakulturloven, og er dermed avhengig av at arealkonflikten avklares gjennom behandling av saken etter plan- og bygningsloven.
- Forsvarsbygg fremmer innsigelse til båndleggingssonene for Havfarm II (H710). Kystsonenplan, og foreløpig forslag til områderegulering, sannsynliggjør ikke at det er mulig å finne en egnet plassering for akvakulturanlegg innenfor skyte- og øvingsfeltet Indre Vestfjorden som ikke er i konflikt med Forsvarets interesser.

2. Avinor fremmer innsigelse av hensyn til flysikkerhet med krav om at følgende punkter tas til følge:

- Følgende akvakulturanlegg (med omkringliggende kombinerte formål) tas ut av kystsonenplanen (plankartene og punkt 4.8 i forslag til planbestemmelser) for kommunene Evenes og Narvik, jf. punkt 2:
  - VA01 – Storvikholmen med omkringliggende kombinerte formål AF.
  - VA02 – Sommarvika med omkringliggende kombinerte formål AF.
  - VA12 – Hestkjelda.
  - VA09 – Oterhaugskjæret.
  - VA10 – Finnvikklubben.
- Innarbeidelse av følgende nye planbestemmelse, jf. punkt 3:
«Akvakulturanlegget VA14 – Kvernes kan ikke utvides av hensyn til flysikkerheten.»
- Plankartet for Narvik kommune justeres slik at hensynssone H190 omfatter hele restriksjonsplanen (Avinors tegning ENEV-P-08) på sørsiden av Ofotfjorden, jf. punkt 3.

3. Fiskeridirektoratet region Nordland fremmer følgende innsigelser og frarådinge:

- Fiskeridirektoratet region Nordland har innsigelse mot planforslaget for etablering av akvakulturområde VA17 Ytre Djupvik og VA18 Kvalvikneset i Rombaken i Narvik kommune. Begge lokaliteter kommer i konflikt med kartlagt rekefelt og ligger i et nasjonalt viktig gytefelt for kysttorsk.
- Vi fremmer innsigelse mot oppdrett av torsk ved lokalitetene VA01 Storvikholmen, VA10 Finnvikklubben og VA12 Hestkjelda på bakgrunn av manglende utredning av konsekvenser på lokale kysttorskbestander.
- Vi fremmer innsigelse mot lokalitetene for fangstbasert akvakultur VA03 Krabbvika/Fuglfjorden og VA05 Haukøy sør og VA05 Korsnes på bakgrunn av manglende utredning av konsekvenser på lokale kysttorskbestander.

Frarådingar

Vi fraråder etableringen av lokalitet VA06 Skjellnes i Narvik kommune og VA05 Korsnes i Hamarøy kommune på bakgrunn av de kartlagte fiskeri- og ressursområdene

4. Statsforvalteren fremmer følgende innsigelser av hensyn til natur- og miljøinteresser:

Statsforvalteren fremmer innsigelse til foreliggende forslag til nye lokaliteter for oppdrett av laksefisk og kvitfisk til produksjon av matfisk i planområdet, uten at konsekvensene av dette for forekomster av koraller er tilfredsstillende utredet. Dette gjelder både konsekvensene som følge av utslipp fra den enkelte lokalitet, og konsekvensene av den samla belastningen en så omfattende økning av merdebasert oppdrett i disse fjordområdene kan føre til. Innsigelsen omfatter følgende områder:

Ofotfjorden – Narvik kommune:

- 1806 VA08-Engelsøya)
- 1806 VA09-Oterhaugskjæret
- 1806 VA10-Finnvikklubben
- 1806 VA12-Hestkjelda
- 1806 VA15-Vidrek
- 1806 VA17-Ytre Djupvik
- 1806 VA18- Kalvikneset

Ofotfjorden – Evenes kommune:

- 1853 VA01-Storvikholmen
- 1853 VA02-Sommarvika
- 1853 VA03-Fornes

Tysfjorden – Narvik kommune:

- 1806 VA05-Haukøy sør
- 1806 VA06-Skjellnes

Statsforvalteren fremmer i tillegg innsigelse til lokalisering av følgende områder for akvakultur av nærmere angitte årsaker:

- 1806 VA08 Engelsøya – akvakulturanlegg i Ofotfjorden – utenfor Barøya
Av hensyn til lokale bestander av sjøørret og utgående smolt fra lokale laksebestander. Utslipp av næringssalter fra denne lokaliseringen vil videre kunne få konsekvenser for de botaniske verdiene som bl.a. er en del av vernegrnlaget for Osen/Sandværet naturreservat. Aktivitet knyttet til lokaliseringen kan i tillegg også være noe konfliktfylt i forhold til kjent hekkelokalitet for havørn.
- 1806 VA15 Vidrek - akvakulturanlegg i Ofotfjorden
Lokaliseringen kan føre til nedslamming av områder innenfor som er klassifisert som svært viktige, både for naturtypen strandeng og strandsump og bløtbunnsområder i strandsonen.
- 1806 VA18 Kalvikneset – akvakulturanlegg i Ofotfjorden (Rombaken)
Ut fra hensynet til nærmiljø og friluftsliv på Øyjord og tiliggende område nord for Rombaken, samt risiko for tilførsel av næringssalter i Leirvika, som er klassifisert som viktig for naturtypen strandeng og strandsump (avstanden er bare ca 350 m).
- 1853 VA01 Storvikholmen – akvakulturanlegg i Ofotfjorden
Området er beite- og oppvekstområde for sjøørret fra Tårstadvassdraget (ligger nært utløpsområdet). Lokaliseringen vil trolig føre til at påslaget av lakselus øker. I tillegg til forurensning som følge av avrenning fra flyplassen og fra landbruksvirksomhet, er lakselus angitt som avgjørende for at bestanden av sjøørret i vassdraget er redusert. Lokalisering her

kan videre ha konsekvenser for verdien av bløtbunnsområdene i strandsonen innenfor (som følge av økt næringstilførsel og ev. nedslamming)

- 1806 VA06 Skjellnes, Stefjorden – akvakulturanlegg i Tysfjorden

Det er gjort funn av dypvannskoraller ved Skardbergneset, og det er også sannsynlig at det kan være koraller nærmere lokaliteten. Etablering av lokalitet som omsøkt kan føre til negativ påvirkning av dypvannskoraller i området. Dette vil være generelt uheldig, men spesielt uheldig i et område som vurderes for marint vern. I tillegg kommer at ytre deler av Tysfjord ser ut til å være viktig beiteområde for bestander av villaks (her er registrert at sjølaksefiskere har tatt relativt store fangster), og at all laksesmolt som produseres i vassdragene innenfor må forbi her.

VURDERING OG BEGRUNNELSE

Grunnlaget for innsigelsene fra Forsvarsbygg, Avinor og Fiskeridirektoratet fremgår av de enkelte etaters uttalelse som følger vedlagt.

STATSFORVALTERENS VURDERING, BEGRUNNELSE OG ØVRIGE MERKNADER

I samsvar med gjeldende forskrift om konsekvensutredninger er det foretatt en samla vurdering av konsekvensene av planforslaget, som legger opp til en betydelig økning av oppdrettslokaliteter i Narvik og Evenes kommuner. Oppsummeringen for hvert fagtema viser at konsekvensene for natur og biologisk mangfold, naturressurser (fiskeri) og vannmiljø er klart negative, og at planen samlet sett ikke vil møte bærekraftsmålene.

Selv om en vesentlig del av områdene er tatt ut gjenstår et betydelig antall, spesielt i Ofotfjorden. Det går i stor grad fram av oppsummeringen av konsekvensene for de ulike områdene at «*Innspillet må vurderes i sammenheng med andre innspill i samme fjordområde*». Vi må imidlertid kunne forvente at slike vurderinger er gjort når nye lokaliteter leges ut på kommuneplannivå. Konesjonsbehandlingen vil i svært begrenset grad kunne fange opp slike forhold.

Innsigelse til manglende utredning av planlagte lokaliteter for produksjon av matfisk

Foreliggende rapport fra Havforskningsinstituttets (HI) tokt i Ofotfjorden, Tysfjorden og Sagfjorden viser blant annet at det er funnet et stort sammenhengende område med bambuskorall (*Isidella lofotensis*) i Ofotfjorden. I tillegg er det gjort et nytt funn av en større revstruktur med øyekorall (*Desmophyllum pertusum*) ved Barøya ved utløpet av Tysfjorden (det er tidligere funnet flere slike korallrev i disse områdene), samt flere funn av større forekomster av svamper og koraller i Tysfjorden.

Bambuskorall (*Isidella lofotensis*) er et norsk ansvarsart, som så langt bare er funnet på noen få steder i Norge. Forekomster av slike store sammenhengende områder er dermed, ifølge HI, av internasjonal verdi. Større forekomster av bambuskoraller inngår i naturtypen bløtbunnskorallskog som har status som «*sterkt truet*» på Norsk Rødliste.

Både arten øyekorall og naturtypen korallrev har status som «*nær truet*» på norsk rødliste.

Større forekomster av koraller og svamper danner svært verdifulle habitater. Større forekomster av hardbunnskoraller danner naturtypen hardbunnskorallskog, som har status som «*nær tuet*». Større forekomster av svamper og sjøfjær danner henholdsvis svampeskog og sjøfjærbunn, som ligger på

OSPAR liste over minkende og/eller truede arter og naturtyper. Et strengt føre var -prinsipp, jf. naturmangfoldloven § 9, bør legges til grunn for forvaltning av koraller og svamksamfunn³.

«Ruglbunn» er en naturtype som fins ned mot 30 m dybde, og som består av løstliggende rosa kalkalger. De er opphavet til kvite strender av kalksand, og store forekomster i Nord-Norge forklarer også hvorfor omfanget av slike strender er så stor her. HI opplyser at forekomstene av ruglbunn i Ofotfjorden og Steigen trolig er noen av de største i Norge, og etterlyser nærmere kartlegging av forekomstene. Naturtypen ruglbunn står i dag i kategorien «datamangel» pga. manglende kunnskap om utbredelse og involverte arter. Ruglbunn står på OSPAR-listen med naturtyper som er truet og i tilbakegang⁴. Løstliggende kalkalger anses som sårbart habitat fordi algene er svært saktevoksende, og naturtypen bruker derfor lang tid på regenerering hvis den utsettes for skade⁵. Store forekomster av løstliggende kalkalger (ruglbunner) ansees som naturtype som «svært viktig»⁶.

Det er relativt svært små områder som har blitt dekket under toktet som HI gjennomførte i april. Det er derfor grunn til å forvente at det kan finnes betydelige forekomster av koraller som ikke ble funnet. Dybde og strømforhold tilsier at det er stor sannsynlighet for ytterligere funn av koraller i Tysfjorden.

Påvirkninger fra oppdrett på sensitive arter som koraller og svamper er stort sett ukjent. Publiserte og foreløpige studier fra HI viser sterkt redusert vekst av øyekoraller i et område på inntil 1 km fra oppdrettsanlegg. Vi har imidlertid ingen kunnskap om langtidseffekter og påvirkning av miljøgifter (som er en del av utslipp av et oppdrettsanlegg) på tilstanden til koraller. Mange av korallrevene er beskrevet som i «dårlig» tilstand. Selv om årsaken til redusert tilstand til korallrev i Nordland ikke er kjent, vil ytterlig belastning i form av utslipp fra oppdrettsvirksomhet øke risikoen for irreversibel skade.

Statsforvalteren fremmer denne innsigelsen fordi

- koraller er sårbare for utslipp av organiske partikler (slam) og legemidler i nære områder
- Spesielt utslipp av medisinrester og andre miljøgifter kan få konsekvenser over mye lengre perioder enn den faktiske behandlingstiden pga. svært lange nedbrytningstider for stoffene
- det er usikkert hvordan kjente og ukjente forekomster av koraller vil klare seg i forhold til samla belastning fra planlagt merdebasert oppdrett av matfisk, spesielt på lang sikt.
- konsekvensene for ulike former for koraller i planområdet ikke er utredet, verken i nærområdet til det enkelte akvakulturområdet eller for de ulike fjordområdene som helhet, jf. [§ 18](#) i gjeldende forskrift om konsekvensutredninger, der det bl.a. går fram at det skal gis «en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene i planen».
- det er fare for irreversibel skade spesielt når det gjelder øyekorall og kalkalger som har svært lave vekstrater og lang levetid.

1806 VA08 Engelsøya – akvakulturanlegg i Ofotfjorden – utenfor Barøya

Lokaliteten ligger ved munningen av Efjorden, og i nær tilknytning til områder som sannsynligvis er gode beiteområder for sjøørret fra vassdrag som munner ut i dette fjordområdet. Dette gjelder de grunne områdene ved

Både Leirpollenvassdraget og Laksvatnvassdraget har bestander av sjøørret. I Forsåvassdraget er det i tillegg en bestand av laks. Så langt har denne i begrenset grad vært ekstra belastet av lakselus.

³ [Utredning om behov for tiltak for koraller og svamksamfunn \(2008\) Direktoratet for naturforvaltning, DN-håndbok 2008-4](#)

⁴ [Hall-Spencer mfl. \(2010\) Background document for mærl beds. OSPAR Biodivers Ser 491. OSPAR Commission](#)

⁵ [Husa mfl. \(2020\) Marinbiologisk mangfold i Andfjorden marine verneområde, Rapport fra Havforskningen 2020-30, 29.06.2020.](#)

⁶ [Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN Håndbok 19-2001 revidert 2007.](#)

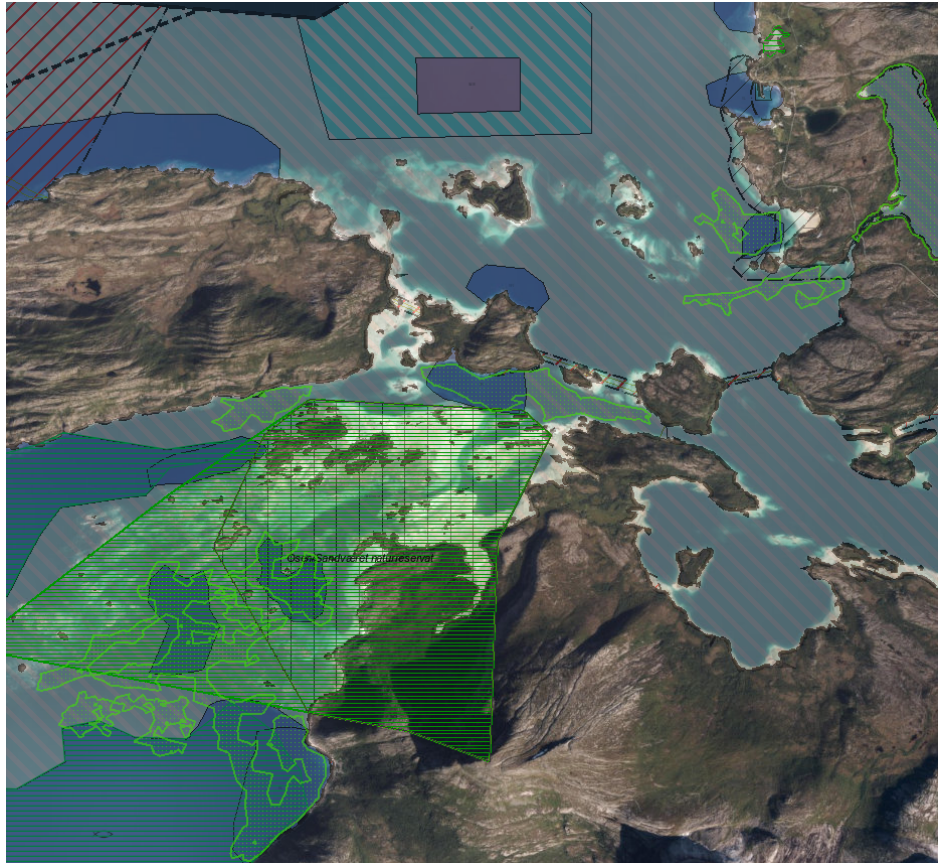

Lokalisering av et anlegg her kan i vesentlig grad føre til at denne belastningen øker, ved at vandringsveien for utgående smolt fra vassdraget vil være i nærområdene til et anlegg der lakselus høyst sannsynlig vil bli produsert i større eller mindre mengder.

Utslipp av næringsalter og medisinrester fra en lokalitet her kan videre påvirke en svært viktig lokalitet for naturtypen strandeng og strandsump, jf. naturbase-ID [BN00014405](#) og bildet over. Sandværet og gruntvannsområdet med små øyer og holmer mellom Barøya og Korsnes er i tillegg hekkeområde for sjøfugl, og fremstår som upåvirket av inngrep i dag. Dette er grunnlaget for at

sentrale deler av området er vernet som naturreservat, jf. naturbase-ID [VV00000291](#). Flyfoto kan også tyde på at dette er et område for «ruglbunn» (ifølge HI fremstår områder hvor denne naturtypen kan finnes som kvite sandstrender med mørkere felter, jf. bildet ovenfor). Dette kan ev forklare forekomst av naturtypen skjellsand i vestre del av og vest for naturreservatet (jf. områder markert med grønt i sjøen på bildet ovenfor).

Innsigelsen fremmes fordi verken konsekvensene for laksefisk eller naturmangfoldet (inkludert den marine naturtypen ruglbunn) er vurdert i konsekvensutredningen.

1806 VA15 Vidrek - akvakulturanlegg i Ofotfjorden

Følgende går bl.a. fram av konsekvensutredningen for «natur og biologisk mangfold»:

«Mudderfjæreområdet ved Vidrek-øyene er en svært viktig naturtype strandeng og strandsump som går over i den marine naturtypen bløtbunnsområder i strandsonen også verdisatt som svært viktig grunnet størrelsen. En mindre ålegresseng finnes også innenfor området. Området ved Vidrekøyene og Risøya er også en viktig sjøfuglbiotop med beitested for ender, vadere og gjess på trekket og hekkeplass for en rekke arter inkludert sjørre (VU), ærfugl (NT), svartand (NT). Et uvanlig stort og forholdsvis lite påvirket område gjør at dette er vurdert som svært viktig i regional sammenheng.»

..

«Areakonflikt med viktige naturverdier og innenfor influensområdet. Stort konfliktpotensial til fuglelivet, samtidig som at bløtbunnsområdene indikerer at det er beskyttede områder uten rask vannutskifting. Ålegressenger er sårbare habitat for økt næringstilførsel.»

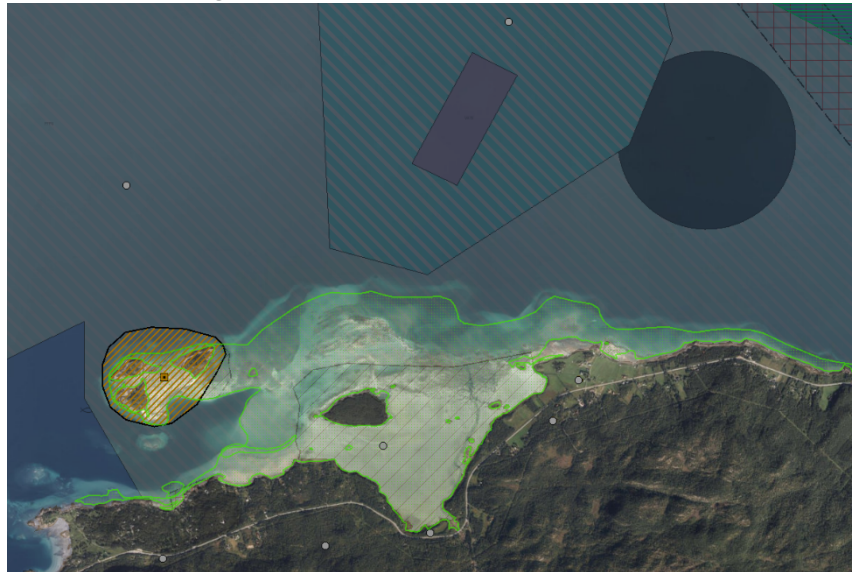
Utredningen konkluderer, til tross for bl.a. disse konfliktene med naturmangfold, med at området tas med i planen. Til grunn for dette ligger at det skal gis vilkår som «må utredes nærmere», og at «innspillet må vurderes i sammenheng med andre innspill i samme fjordområde».

Etter det vi kan se kan næringsalter mv. fra et anlegg lokalisert her få konsekvenser både for bløtbunnsområdet (jf. naturbase-ID [BM00120194](#)) og området med strandeng og strandsump (jf. naturbase-ID [BN00062685](#)). I tillegg vil aktivitet knyttet til drift av anlegget i vesentlig grad kunne påvirke verdien av området som beiteområde for våtmarksfugl

Det kan ikke gis bestemmelser til planen som sikrer vilkår ved seinere behandling etter akvakulturloven, og vi kan heller ikke se hva dette evt. skulle innebære. Samla konsekvenser må, som omtalt ovenfor, klargjøres som del av denne helhetlige planlegginga.

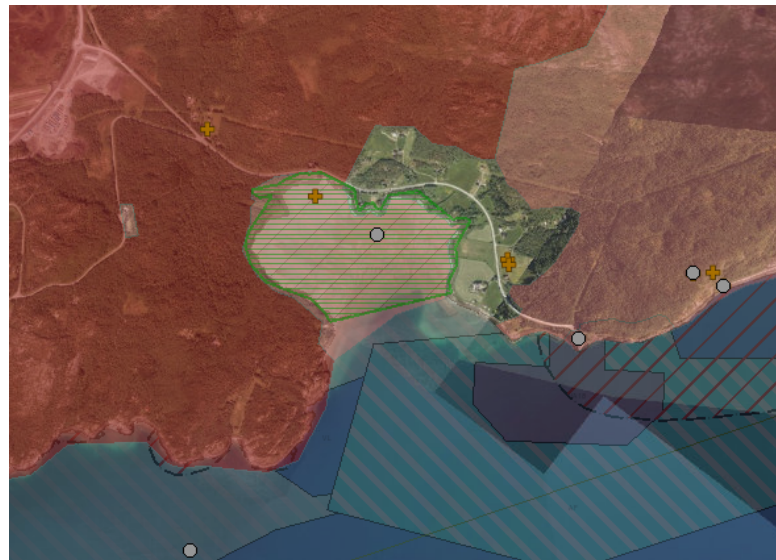
Innsigelsen fremmes på grunnlag av klargjøringen av konsekvenser for naturmangfold i konsekvensutredningen. Statsforvalteren anser dette kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for at lokaliteten bør tas ut av planen, jf. naturmangfoldlovens [§ 8](#).

1806 VA18 Kalvikneset – akvakulturanlegg i Ofotfjorden (Rombaken)

Som det går fram av konsekvensutredningen for området er lokaliseringen her i klar konflikt med bl.a. hensynet til en strandenglokalitet (Slåttvika – jf. naturbase-ID [BN00062677](#)) og hensynet til nærmiljø og friluftsliv i området. I tillegg til nærhet til friluftsområdet angitt som Daltiden-Mellomfjellet (naturbase-ID [FK000037769](#), ligger lokaliteten like øst for Øyjordhalvøya friluftsområde (naturbase-ID [FK00003318](#)), som er klassifisert som et svært viktig friluftsområde.

Det er sannsynlig at lokaliseringen av et merdebasert oppdrettsanlegg her vil føre til at næringsalter og medisinerester blir transportert inn mot strandenglokaliteten Slåttvika, noe som kan endre artssammensetningen her og redusere verdien av lokaliteten (som er klassifisert som viktig). Videre vil lokaliseringen her redusere kvaliteten av de tilliggende områdene som friluftsområder, både fordi det visuelt vil påvirke naturopplevelsen, og fordi aktivitet, støy fra aggregater og bruk av lys vil oppleves som negativt (dette gjelder også for hyttenaboer i området).

Dette kommer som tillegg til at lokaliseringen her vil være konfliktfylt også i forhold til bl.a. fjordens funksjon som gyteområde for uer og torsk. Innspillet er tatt med i strid med konklusjonen i konsekvensutredningen.

Statsforvalteren finner at konsekvensutredningen klargjør vesentlige konflikter som gir grunnlag for innsigelse, bl.a. for hensynet til botaniske verdier på strandenglokaliteten Slåttvika og nærmiljø- og friluftslivsinteresser i området.

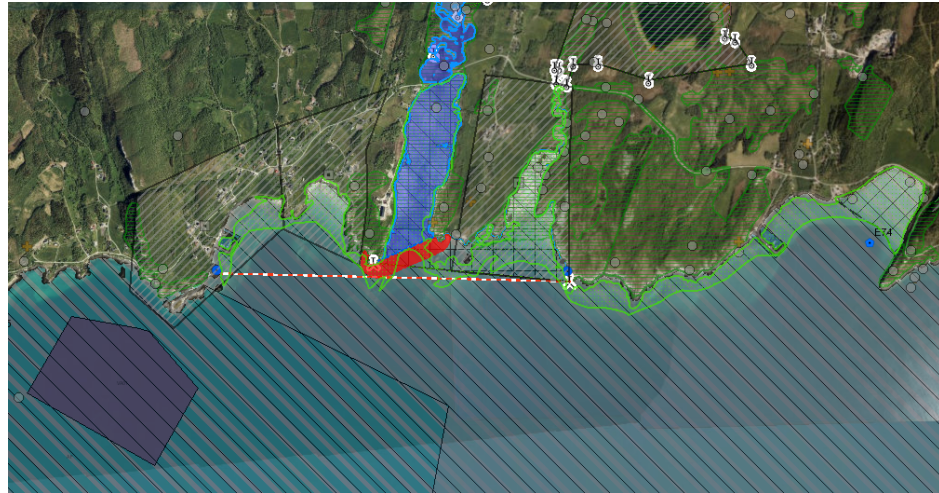

1853 VA01 Storvikholmen – akvakulturanlegg i Ofotfjorden

Tårstadvassdraget har en liten bestand av sjøørret. Bestanden er redusert som følge av påvirkning av forurensning (fra bl.a. flyplassen), avrenning fra tiliggende landbruksområder og lakselus. Sjøområdene her er naturlige beite- og oppvekstområder for sjøørreten i vassdraget. Tårstadosen er videre klassifisert som et svært viktig område for naturtypen strandeng og strandsump, jf. naturbase-ID [BN00062858](#), som også en del av grunnlaget for vern av Kjerkvatnet naturreservat, jf. naturbase-ID [VV00000143](#). I strandsonen langs land ligger et større område som er klassifisert som svært viktig for naturtypen bløtbunnsområder i strandsonen, jf. naturbase-ID [BM00120190](#).

Lokalisering av område for akvakultur her fremstår som konfliktfyllt, fordi

- ytterligere belastning i form av lakselus kan få alvorlige konsekvenser for bestanden av sjøørret som fins i vassdraget.
- Tilførsel av næringsalter kan føre til eutrofiering av bløtbunnsområdene innenfor og strandenglokaliteten ved Tårstadosen.

Statsforvalteren kan ikke se at hensynet til naturmangfold er tilfredsstillende vurdert og vektlagt i konsekvensutredningen, og fremmer innsigelse til forslaget.

1806 VA06 Skjellnes, Steffjorden – akvakulturanlegg i Tysfjorden

I tillegg til at forholdene i Tysfjorden ligger til rette for ytterligere funn av koraller, jf. den generelle innsigelsen ovenfor, er det tidligere gjort funn av dypvannskoraller ved Skardbergneset. Bunn- og strømforhold tilsier at det også er sannsynlig at det kan være koraller nærmere lokaliteten. I tillegg kommer at laksesmolt som produseres fra vassdrag lengre inn i fjorden må vandre forbi her, og også at villaks fra flere bestander ser ut til å bruke de ytre delene av Tysfjorden som beiteområde.

Tysfjorden er aktuell for marint vern. I tillegg til at det vil være svært uheldig om vernegrnlaget skulle bli ytterligere svekket som følge av utslipp av slam, næringsalter og medisinrester fra merdebasert oppdrett, bør utgående smolt fra lakseførende vassdrag i fjorden og villaks i området ikke belastes ytterligere av lakselus fra laks i oppdrettsanlegg her. Vilkår om forbud mot kjemisk avlusing i Tysfjorden (av hensyn til Tysfjordhummeren) kan medføre at det blir relativt større konsentrasjoner av lakselus her enn i andre områder.

Statsforvalterens innsigelse her er i hovedsak i samsvar med innsigelsen som er fremmet generelt til manglende utredning konsekvenser for forekomster av koraller i planområdet, jf. ovenfor. I tillegg kommer her at det er registrert særskilte verdier i Tysfjorden som medfører at den er aktuell for vern etter naturvernloven, samt konflikten mellom oppdrett av laksefisk og utvandrende smolt / forekomst av villaks i området.

Andre forhold

1853-VA02 Sommarvika – akvakulturanlegg i Ofotfjorden

Av hensyn til hekkende rovfugl i fjellet ovenfor bør området, i den grad dette blir videreført avgrenses mot vest.

VIDERE SAKSGANG

Innsigelsene medfører at kystzoneplanen ikke kan egengodkjennes av kommunene slik den nå foreligger.

Dersom kommunen velger å ikke ta innsigelsene til følge, vises det til [rundskriv H-2/14 Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven](#) for videre behandling

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Lill Hildonen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler hos Statsforvalteren
Svein Einar Stuen   Klima og miljøavdelinga

Vedlegg:

- 1 Avinors uttalelse 13.09.2021
- 2 Forsvarsbygg sin uttalelse 08.09.2021
- 3 Fiskeridirektorates uttalelse 23.09.2021

Kopi til:

Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Evenes kommune	Postboks 43	8539	Bogen i Ofoten
Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	Hamarøy
FORSVARSBYGG	Postboks 405 Sentrum	0103	OSLO
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301	Oslo
Avinor AS	Postboks 150	2061	GARDERMOEN
Fiskeridirektoratet Region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

Vår ref.
19/03059-16

Vår dato:
15.09.2021

Deres ref.

Deres dato:

Vår saksbehandler:
Einar K Merli - 976 51 687

Narvik kommune - Reguleringsplaner - Offentlig ettersyn og høring - Interkommunal kystsoneplan Evenes Narvik og Hamarøy - Innsigelse fra Avinor

Vi viser til brev fra Narvik kommune, datert 09.07.2021 (ref. 20/3977-84) vedrørende offentlig ettersyn og høring av interkommunal kystsoneplan Evenes, Narvik og Hamarøy.

Avinor uttalte seg i forbindelse med oppstart av arbeidet med kystsoneplanen ved brev av 30.08.2019 til Narvik kommune.

1. Innledning

Luftfartstilsynet har den 04.07.2017 med hjemmel i § 1 i Forskrift om sertifisering av flyplasser mv. datert 25.08.2015, jf. artikkel 6 i EU-forordning nr. 139/2014, sertifisert Harstad/Narvik lufthavn Evenes. Etter søknad fra Avinor endret Luftfartstilsynet den 15.01.2020 sertifiseringsbasisen (CB) for lufthavnen til CS-ADR-DSN utgave 4.

2. Lokalisering av akvakultur og vurdering av flysikkerhet

Som nevnt i vårt brev av 30.08.2019 bør det unngås ny virksomhet/aktivitet rundt en lufthavn som kan tiltrekke seg fugl av hensyn til flysikkerheten. Det vil ved en lufthavn være en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl, såkalt «birdstrike», som Avinor har som mål å redusere til et minimum. Denne faren er mest kritisk ved avganger. I forbindelse med EU-regulativ nr. 139/2014 skal Avinor som flyplasseier overvåke en 13 km sone, og være oppmerksom på etableringer som kan tiltrekke seg fugl innenfor sonen.

I henhold til Statens forurensningstilsyns (SFT) tidligere retningslinje TA-533 (Veiledende retningslinje for deponering av kommunalt avfall i fylling) skal ikke avfalls plass ligge nærmere flyplass enn 7 km. Avinor mener tilsvarende krav bør gjelde for virksomheter som håndterer fisk, eksempelvis akvakulturanlegg (oppdrettsanlegg). Avinor jobber ut fra at risikoen for «birdstrike» allerede starter ved ca. 2000 fot (ca. 600 meter) over lufthavnen.

Vi ser av forslag til plankart, datert 29.06.2021, for del av kystsoneplanen som ligger innenfor kommunene Evenes og Narvik at det foreslås avsatt areal til følgende nye akvakulturanlegg i nærheten av Harstad/Narvik lufthavn:

- VA01 – Storvikholmen (nordsiden av Ofotfjorden i Evenes kommune), ca. 4,3 km sørvest av lufthavnen. Rundt VA01 ligger det et større område som er avsatt til kombinert formål for ferdsel og akvakultur AF.

- VA02 – Sommarvika (nordsiden av Ofotfjorden i Evenes kommune), ca. 4,1 km sørøst av lufthavnen. Rundt VA02 ligger det et større område som er avsatt til kombinert formål for ferdsel og akvakultur AF.
- VA12 – Hestekjelda (sørsiden av Ofotfjorden i Narvik kommune), ca. 6,2 km sør av lufthavnen.
- VA09 – Oterhaugskjæret (sørsiden av Ofotfjorden i Narvik kommune), ca. 18,2 km sørvest av lufthavnen.
- VA10 – Finnvikklubben (sørsiden av Ofotfjorden i Narvik kommune), ca. 14,4 km sørvest av lufthavnen.

I tillegg er det et eksisterende akvakulturanlegg i nærområdet til Harstad/Narvik lufthavn som Avinor har vurdert:

- VA14 – Kvernes (sørsiden av Ofotfjorden i Narvik kommune), ca. 12,4 km sørøst av lufthavnen.

Avinor har en «missed approach»- prosedyre (avbrutt landing) i forbindelse med landing på bane 17 (mot sør), vist med rød omramming i vedlegg 1. Den stiplede sorte streken viser en «missed approach»-prosedyre som dreier av mot sørvest og går videre utover Ofotfjorden. Det er de nye akvakulturanleggene VA01 med omkringliggende AF, VA02 med omkringliggende AF samt VA12 som kommer i konflikt med denne prosedyren.

I tillegg ligger det to sirklingsprosedyrer vist med rød omramming på VAC (Visual approach chart) i vedlegg 2. Det ligger en sirklingsprosedyre (maks 2500 fot) vest av Finnvik som kommer i konflikt med de nye akvakulturanleggene VA09 og VA10. Videre ligger det en sirklingsprosedyre (maks 1500 fot) utenfor Bøstrand (Berget) som kommer i konflikt med en eventuell fremtidig utvidelse av akvakulturanlegget VA14.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har behandlet en innsigelse fra Avinor i forbindelse med revisjon av kommuneplanen for Brønnøy, jf. avgjørelse datert 25.06.2021. KMD viser i avgjørelsen til at flysikkerhet er en nasjonal interesse som må ivaretas i kommunale planer. KMD sier følgende i sin avgjørelse:

«Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til uenigheten om hvorvidt akvakulturanlegg tiltrekker seg fugl som gir risiko for birdstrike, og vurderer at flysikkerheten ikke er tilstrekkelig avklart til å avsette sjøområder innenfor 7 km fra Brønnøysund flyplass til flerbruksområder med akvakultur. Departementet godkjenner derfor ikke at akvakulturformålet inngår i de aktuelle sjøområdene nå. Kommunen kan foreta en nærmere vurdering av mulighetene for å plassere nye akvakulturområder innenfor de aktuelle sjøarealene, i dialog med Avinor i en ny planprosess. Som grunnlag for en slik planlegging bør det fremskaffes mer kunnskap om sammenhengen mellom akvakulturanlegg, fugl og flysikkerhet.»

KMD mener at det må vurderes om avstanden mellom oppdrettsanlegg og flyplass må være fast, eller om den kan tilpasses stedlige forhold. Avinor mener at flysikkerheten må vurderes ut fra stedlige forhold, som i dette tilfellet ved Harstad/Narvik lufthavn vil strekke seg utover 7 km fra lufthavnen.

3. Høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen og byggerestriksjonsflater i byggerestriksjonskartet for Harstad/Narvik lufthavn

Vi ser at det i planforslaget er lagt inn en hensynssone H190 som er vist i forslag til plankart for kommunene Evenes og Narvik, med tilhørende bestemmelse under punkt 5.1 i forslag til planbestemmelser, sist revidert 29.06.2021. Hensynssonen skal ivareta:

- Høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen (Avinors tegning ENEV-P-08) for lufthavnen, jf. *EASA-krav CS ADR-DSN.H og CS ADR-DSN.J.480 om hinderflater og begrensing av hinder, gjeldende fra 08.12.2017.*
- Byggerestriksjonskrav (BRA-krav) for flynavigasjonsanleggene ved lufthavnen, jf. § 6 i *Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste, BSL G 6-1 av 27.06.2011.*

Avinor har ingen bemerkninger til ordlyden i planbestemmelsen. Men vi ser at deler av restriksjonsplanen (Avinors tegning ENEV-P-08) på sørsiden av Ofotfjorden i Narvik kommune ikke er tegnet inn på plankartet. Avinor ber om at dette rettes opp i forbindelse med sluttbehandling av kystsoneplanen. Det dreier seg om sjøarealene mellom Porsøybogen og Hestekjelda (inkludert Kjeldebotn), vist i vårt brev av 30.08.2019 til Narvik kommune.

4. Farlig eller villedende belysning

Nødvendig bestemmelse om farlig eller villedende belysning er innarbeidet under punkt 5.1 i forslag til planbestemmelser, jf. *EASA-krav AMC1 ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes (a) og (d) og EU-regulativ nr. 139/2014, artikkel 9(c).*

5. Avsluttende merknader

Dersom følgende punkter ikke etterleves i den interkommunale kystsoneplanen, må dette brevet forstås som en innsigelse til planen, jf. *Plan- og bygningsloven § 5-4:*

- Følgende akvakulturanlegg (med omkringliggende kombinerte formål) tas ut av kystsoneplanen (plankartene og punkt 4.8 i forslag til planbestemmelser) for kommunene Evenes og Narvik, jf. punkt 2:
  - VA01 – Storvikholmen med omkringliggende kombinerte formål AF.
  - VA02 – Sommarvika med omkringliggende kombinerte formål AF.
  - VA12 – Hestekjelda.
  - VA09 – Oterhaugskjæret.
  - VA10 – Finnvikklubben.
- Innarbeidelse av følgende nye planbestemmelse, jf. punkt 3:
  - «Akvakulturanlegget VA14 – Kvernes kan ikke utvides av hensyn til flysikkerheten.»
- Plankartet for Narvik kommune justeres slik at hensynssone H190 omfatter hele restriksjonsplanen (Avinors tegning ENEV-P-08) på sørsiden av Ofotfjorden, jf. punkt 3.

Hjemmel for de to første kulepunktene i innsigelsen ligger i *EU-regulativ nr. 139/2014, ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction (b) og (c) med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction – General (b) og (c) og ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes – General.*

Med vennlig hilsen

Avinor AS

Einar K Merli
Arealplanlegger
Konsept, plan og utforming

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi: Evenes kommune, Forsvarsbygg, Narvik kommune

Vedlegg: 2

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Nordland	Tor-Erik Jule Lian	08.09.2021	2021/3674-2/315
Postboks 1405		Tidligere dato	Tidligere referanse
8002 BODØ			

Offentlig ettersyn og høring av interkommunal kystsoneplan Evenes - Narvik og Hamarøy

Viser til offentlig ettersyn av interkommunal kystsoneplan av 09.07.2021.

Forsvarsbygg ivaretar Forsvarets arealbruksinteresser i saker som behandles etter Plan- og bygningsloven. Vi har utarbeidet en veileder 'Forsvarets arealbruksinteresser i arealplanlegging'. Veilederen kan lastes ned fra Forsvarsbyggs nettsider: <https://www.forsvarsbygg.no/no/publikasjoner/arealplanlegging/>

Forsvarets aktivitet og interesser i region

Forsvaret har vesentlige interesser i Evenes, Narvik og Hamarøy kommuner. Utviklingen av Evenes flystasjon som framskutt base for kampfly og base for maritime patruljefly, aktivitet i Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø, aktivitet i Ramsund orlogsstasjon, Bjervik garnison, m.m. gir økt tilstedeværelse av Forsvaret i region.

Sjøarealene som reguleres gjennom kystsoneplan er viktige for Forsvaret på grunn av muligheten for å øve både i luft, til vanns og på land. Forsvarets krav til øvingsområder i sjø kan ofte være omfattende på grunn av strenge sikkerhetskrav, og fordi operative avdelinger trenger store arealer for å kunne øve realistisk. Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø er innarbeidet i plankartene for Narvik kommune (*Indre Vestfjorden*) og Hamarøy kommune (*Indre Vestfjorden*) og (*N6 Hamarøy*) i Hamarøy kommune. I tillegg er ett militært forbudsområde innarbeidet i plankartet for Evenes kommune.

Prosess

I vår uttalelse av 03.07.2019 til varsel om oppstart og forslag til planprogrammet til kystsoneplan viste vi til behovet for å bli involvert i det videre arbeidet med konkretisering av arealbruken i kystsoneplanene. Utover orientering om saken i regionalt planforum kan ikke Forsvarsbygg se å ha vært involvert i planarbeidet. Med det som bakgrunn har vi nå først ved offentlig ettersyn hatt mulighet til å gå gjennom planmaterialet for å gi konkrete tilbakemeldinger.

Skyte- og øvingsfelt i sjø

Forsvarets skyte- og øvingsfelt er offentliggjort og koordinatfestet i NOU 2004:27 Forsvarets skyte- og øvingsfelt. Feltene utgjør tidsavgrensede faresoner som det kan være mulig å kombinere med annen ferdsel, mens etablering av faste anlegg som eksempel akvakultur-anlegg, vil kunne være uforenlig med Forsvarets bruk. Under tidsrommet skyteøvelsene pågår vil Forsvarets virksomhet ekskludere annen ferdsel. Praktisk sett vil sikkerheten ved gjennomføring av øvelser ivaretas gjennom rutiner for varsling av sjøfarende og lufttrafikk. Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø er tilgjengelig som nedlastbart datasett gjennom offentlige kartgrunnlaget (DOK) – Geonorge.no.

I henhold til Forsvarsbyggs veileder for Forsvarets arealbruksinteresser i arealplanlegging vil skyte- og øvingsfelt i sjø i de fleste tilfeller kunne ivaretas i kommuneplanens arealdel gjennom en hensynssone etter plan- og bygningslovens § 11-8 tredje ledd bokstav a) Sikrings-, støy- og faresoner (H380). Forsvarsbygg registrerer at alle Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø i Narvik og Hamarøy kommuner er innarbeidet i plankartene med riktig hensynssone (H380).

Skyte- og øvingsfelt utgjør tidsavgrensede faresoner som det kan være mulig å kombinere med annen ferdsel, mens etablering av faste anlegg som eksempelvis akvakulturanlegg, vil kunne være uforenlig med Forsvarets bruk av skytefeltene. Bestemmelsene til hensynssonene må derfor utformes slik at konflikt med annen arealbruk avverges. I kystsoneplanens bestemmelse under punkt 5.4 som omtaler militær aktivitet er ikke det nødvendige forbudet mot faste anlegg i sjø innarbeidet. Bestemmelsen sikrer ikke at annen arealbruk avverges. For å ivareta Forsvarets interesser fremmer Forsvarsbygg innsigelse til planforslaget. Bestemmelsens punkt 5.3 må endres til:

«Hensynssone militær virksomhet – skytefelt (§ 11-8, a) - (H380). Sonen viser forsvarets skyte og øvingsfelt. Det kan ikke tillates faste anlegg i sjø som akvakulturanlegg.»

Arealbruksmessige rammebetingelser for Forsvarets skytefelt i sjø

Forsvarsdepartementet (FD) sendte 13.09.2021 ut på høring forslag til ny forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø. Forsvarets skyte- og øvingsfelt er sentrale for Forsvarets operative virksomhet, og dermed også for den nasjonale beredskaps- og krisehåndteringsevnen. Forskriften definerer skyte- og øvingsfeltene som forbudsområder og det vil som hovedregel medføre at etablering av faste eller midlertidige installasjoner er forbudt i feltene. Det foreslås imidlertid en rekke unntak fra forbudet, blant annet for aktivitet i feltene når Forsvaret ikke avholder skyteøvelser. Forslaget innebærer også tilpasninger av den eksisterende skytefeltstrukturen i den hensikt å avverge konflikter med blant annet energiproduksjon fra havvind og petroleumsvirksomhet. Forskriften er hjemlet i sikkerhetsloven § 7-5 bokstav b og c.

I forslaget til ny forskrift er nåværende feltstruktur for Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø i Narvik og Hamarøy kommuner (*Indre Vestfjorden og N6 Hamarøy*) foreslått opprettholdt.

Militære forbudsområder innen sjøområder

På plankartet og i bestemmelsene er det brukt samme hensynssone (H380) for både Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø og det militære forbudsområde i Evenes kommune. Selv om begge områdene omfatter militær aktivitet er de hjemlet og skal vises i kystsoneplan på ulik måte.

Når det gjelder forbudsområder i sjøområder er de hjemlet i Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret (FOR-2018-12-20-2058) i medhold av lov 1 juni 2018 nr. 24 om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven). Forskriften angir 16 definerte sjøområder med ferdselsrestriksjoner. Forbudsområdene gir Forsvaret rett til å forby ferdsel innenfor de gjeldende områdene, og bør følgelig også forhindre etablering av faste sivile installasjoner, herunder anlegg på bunnen som rør og kabler. Forbudsområdene er stedfestet med geografiske koordinater i forskriftsteksten:

«m) Ramsund

Ved det militære området ved Ramsund er forbudsområdet strandlinjen fra Ramsundet bro, som er nordlig avgrensning av området, til posisjon 68° 26,94' N-016° 34,50' Ø. Deretter går grenselinjen gjennom punktene 68° 26,69' N-016° 34,50' Ø og 68° 26,53' N-016° 27,90' Ø for så å følge strandlinjen til Ramsundet bro.

Fartøy kan med minst 100 meter fra militære kaianlegg følge naturlig seilingsled gjennom det forbudte området. Fartøy skal stoppe på anrop og rette seg etter de anvisningene som blir gitt.»

Forbudsområdene i kystsoneplan skal vises med en hensynssone etter plan- og bygningslovens § 11-8 tredje ledd bokstav d) *Sone for båndlegging etter andre lover* (H740), alternativt kan det brukes arealformål *Forsvaret* § 11-7 nr.4 og angi type militært formål. I bestemmelsene må det innarbeides en henvisning til Forskriften om militære forbudsområder.

For å ivareta Forsvarets interesser fremmer Forsvarsbygg innsigelse til planforslaget. Det militære forbudsområdet må innarbeides i plankartet som båndlagt etter andre lover (H740). I bestemmelsene må det tas inn følgende formulering:

«Båndlegging etter andre lover (H740) FOR-2018-12-20-2058: Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret, gjelder for område.»

Evenes kommune

Ved Storvikholmen og Sommervika like sør for Evenes flystasjon foreslås det etablert to akvakulturanlegg. Anleggene er merket VA01 og VA02 på plankartet. Begge ligger innenfor høyde- og byggerestriksjonsområdet for Harstad/Narvik lufthavn.

Sikkerhetsmessige konsekvenser for forsvarsanlegg

Når det gjelder Sommervika (VA02) henvises det i konsekvensutredningen til at søknad om dispensasjon fra gjeldende kommuneplans arealdel for Evenes kommune i 2018 ble avslått på bakgrunn av det forestående arbeidet med ny kystzoneplan, samt på bakgrunn av uttalelse fra Forsvaret. I planmaterialet er det ikke gjort nærmere rede for hvorfor Forsvaret i 2018 gikk imot etableringen av anlegget. I konsekvensutredningen er ikke hensynet til Forsvarets interesser omtalt under temaet beredskap, forurensning og ulykkesrisiko eller i ROS-analysen. Areakonflikten har vært kjent lenge uten at den har blitt løst gjennom arbeidet med kystzoneplan.

Slik vi vurderer det står Forsvarets vurderinger i vårt brev av 17.08.2018 ved lag. Konflikten med Forsvarets interesser knyttes til at det forventes betydelig økt militær aktivitet på og rundt Evenes flystasjon, eksempelvis omlastingskai vest for omsøkt lokalitet, aktivitet i luftrom, samt øvrig aktivitet i Ofotfjorden. Den økte aktiviteten kan påvirke akvakulturanlegg når det gjelder sjokk- og lydbølger. En etablering av akvakulturanlegg i Sommervika vil ligge så nært Forsvarsanlegg at det kan medføre uønsket sikkerhetsmessig konsekvens som følge av blant annet dagens praksis i oppdrettsnæringen med kameraovervåkning av akvakulturanleggene.

Akvakulturanlegg ved Storvikholmen (VA01) er planlagt etablert like utenfor det militære forbudsområde i sjø ved Ramsund, og i omtrent tilsvarende avstand til Forsvarets omlastingskai som akvakulturanlegget i Sommervika. Opp imot uønsket sikkerhetsmessig konsekvens for Forsvaret bør den samlede aktiviteten i området sør for flystasjon vurderes helhetlig i kystzoneplan slik at det gir mest mulig forutsigbarhet ved eventuell videre planlegging av de to akvakulturanleggene.

Vårt innspill til tidligere søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel av 17.08.2018 står ved lag, og legges til grunn for at Forsvarsbygg av hensyn til Forsvarets interesser fremmer innsigelse til Sommervika (VA02) og Storvikholmen (VA01).

Flysikkerhet

Jmf. bestemmelser punkt 5.1 skal Avinor som lufthavnoperatør høres i forbindelse med søknad om tiltak som endrer lyssettingen sør for Evenes flystasjon i Ofotfjorden hvis belysningen kan ha innvirkning på sikkerheten for lufttrafikken. Hvis det skal etableres akvakulturanlegg så nært Evenes flystasjon som i Sommervika og Storvikholmen vil Luftforsvaret ha behov for å gi innspill til eventuell belysning av slike anlegg slik at de ikke skaper problemer for Luftforsvarets luftfartøy under inn- og utflygning. Spesielt på natten og med bruk av lysforsterkende briller kan det som ellers å betrakte som uproblematisk belysning skape uheldige situasjoner.

Når det gjelder en eventuell etablering av akvakulturanlegg sør for Evenes flystasjon er det svært viktig at en slik etablering ikke gir restriksjoner for bruken av flystasjon til militær flytrafikk, og økt risiko for flysikkerheten. I konsekvensutredninger for kystzoneplan er det gjort nærmere rede for temaene beredskap, forurensning og ulykkesrisiko, og det er også gjort en ROS-analyse, men det er ikke synliggjort om akvakulturanleggene påvirker flysikkerheten.

Ett konkret forhold som burde vært omtalt i konsekvensutredningen er hvorvidt akvakulturanlegg tiltrekker seg fugl som gir økt risiko for kollisjon mellom fly og fugl i form av birdstrikes. Eventuell økt hyppighet av kollisjon med fugl med militære fly nært Evenes flystasjon vil kunne true flysikkerheten, og medføre vesentlige kostnader for Forsvarssektoren.

Forsvarsbygg vil fremheve at Evenes flystasjon er svært viktig for Forsvaret. Det forventes betydelig trafikk innenfor militært luftfart med kampfly og maritime patruljefly. Herunder også QRA-beredskap («Quick Reaction Alert») med de nye F-35 flyene, og øvelser sammen med allierte nasjoner.

Gjennom kystzoneplan foreligger det ikke ett tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om fugleproblematikken opp imot flysikkerheten. Forsvarsbygg har behov ett godt og omforent kunnskapsgrunnlag for å kunne ta endelig stilling til etableringen av nye akvakulturanlegg sør for flystasjon. Slik vi vurderer det er det i

konsekvensutredningen kun vist til behovet for å gjøre en generell vurdering av ulykkesrisiko ved videre planlegging.

Når det gjelder videre planlegging står det i planbeskrivelsen at områdene avsatt til VA viser arealer for ulike typer akvakultur, men at det vanligvis ikke vil være nødvendig med reguleringsplan for akvakulturanlegg i sjø. Kystsoneplan og prosessen med lokalitetsavklaring etter akvakulturloven vil gi de nødvendige detaljerte rammene for virksomheten ifølge planbeskrivelsen.

Forsvarsbygg gjør oppmerksom på at Forsvaret og Forsvarsbygg ikke er høringspart i saker etter akvakulturloven, og at det av den grunn er helt nødvendig at det utarbeides et omforent kunnskapsgrunnlag gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven før videre planlegging etter akvakulturloven kan skje. Det er kun gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven at Forsvarsbygg vil kunne sikre Forsvarets interesser, og om nødvendig fremme innsigelse til planforslaget.

Forsvarsbygg mener at konsekvensene av å åpne for nye akvakulturanlegg nært Evenes flystasjon ikke er tilstrekkelig avklart i kystsoneplan når det gjelder sikkerhetsmessige konsekvenser for forsvarsanlegg, konsekvenser for akvakulturanleggene som følge av militær økt aktivitet og flysikkerhet (belysning og birdstrikes). Planforslaget er ikke tilstrekkelig utredet iht. plan- og bygningslovens kapittel 4 og konsekvensutredningsforskriften. Forsvarsbygg fremmer av hensyn til Forsvarets interesser innsigelse til akvakulturlokalitet ved Storkvikholmen (VA01) og Sommervika (VA02). Vi ber om at det utarbeides og fremlegges utfyllende vurderinger av forhold som kan påvirke Forsvarets interesser gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven.

Bogen kai

Vi forutsetter at foreslått arealbruk i sjøområdene ved Bogen kai ikke begrenser Forsvarets aktivitet ved havna og i sjøområdene utenfor. Slik vi vurderer planforslaget er det ikke konflikt mellom Forsvarets interesser og foreslått arealbruk i kystsoneplan da arealformålet fiske (VFI) ved Bogen kun har retningslinjer, og ikke har egne bestemmelser. Når det gjelder hensynssone H710 i Bogen som gjelder båndlegging for regulering etter plan- og bygningsloven forutsetter vi at Forsvarsbygg blir hørt slik at Forsvarets interesser blir ivaretatt på grunn av nærheten til Bogen kai. I planbestemmelsene henvises det for H710 til Smoltanlegg (Bogen Aqua) slik vi vurderer det. Store sjøarealer er båndlagt med hensynssoner i Bogen.

Narvik kommune

I Narvik kommune er det foreslått etablert ett akvakulturanlegg ved Hestkjelda (VA12). Anlegget ligger innenfor høyde- og byggerestriksjonsområdet omkring Harstad/Narvik lufthavn. På tilsvarende måte som for akvakulturanleggene ved Sommervika (VA01) og Storkvikholmen (VA02) mener Forsvarsbygg at kystsoneplan ikke i tilstrekkelig grad avklarer hensynet til flysikkerheten. Plassering av VA12 er ikke tilstrekkelig utredet iht. plan- og bygningslovens kapittel 4 og konsekvensutredningsforskriften. Forsvarsbygg fremmer innsigelse til plassering av VA12 av hensyn til Forsvarets interesser (flysikkerhet). Virkningen av VA01, VA02 og VA12 bør vurderes samlet.

I Narvik kommune er Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø Indre Vestfjorden innarbeidet i plankartet med hensynssone H380 militær virksomhet – skytefelt. For Indre Vestfjorden er det slik vi vurderer det ingen konflikter mellom Forsvarets interesser og foreslått arealbruk i kystsoneplan.

Vi forutsetter at foreslått arealbruk i sjøområdene utenfor Bjerkvik og Narvik havn ikke begrenser Forsvarets aktivitet i havneområdene. Slik vi vurderer planforslaget er det ikke konflikt mellom Forsvarets interesser og foreslått arealbruk i kystsoneplan da arealformålet fiske (VFI) ved Bjerkvik kun har retningslinjer, og ikke egne bestemmelser. Arealformålet ankringsområdet (VAO) i Narvik regulerer kun at det tillates oppankring av fartøy.

Hamarøy kommune

I Hamarøy kommune er Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø N6 Hamarøy innarbeidet med hensynssone H380 militær virksomhet – skytefelt. Det er ingen konflikt mellom Forsvarets interesser for foreslått arealbruk i kystsoneplan innenfor N6 Hamarøy.

Forsvarets skyte- og øvingsfelt Indre Vestfjorden er også innarbeidet i plankartet med hensynssone H380 militær virksomhet – skytefelt, men her overlapper vesentlige deler av skyte- og øvingsfeltet med forslaget om

en stor båndleggingszone for regulering etter plan- og bygningsloven for Havfarm II (H710). I henhold til retningslinjene i planbestemmelsene kan det ikke innenfor hensynssonen gjennomføres tiltak før det foreligger vedtatt reguleringsplan.

I følge planbeskrivelsen er ikke arealformål for Havfarmen II konsekvensutredet gjennom arbeidet med kystzoneplan. Når det gjelder Havfarmen arbeides det med en egen områdeplan som ble igangsatt i 2019. Områdeplan har til hensikt å muliggjøre etablering av et dynamisk oppdrettsanlegg utenfor Tranøy i Hamarøy kommune. Foreløpig planområde er på 75 km². Innenfor planområdet planlegges det foreløpig for etablering av fem ankringssoner med noe ulik størrelse og varierende bruksfrekvens.

I henhold til intensjonene bak Havfarmen, skal anlegget benytte de mest eksponerte ankringssonene så langt det er forsvarlig ut fra værforhold, sikkerhet og fiskevelferd, samt øvrige aktiviteter innenfor planområdet. Havfarm II har fått utviklingstillatelse fra Fiskeridirektorat. Den dynamiske Havfarmen vil basere seg på dynamisk posisjonering og fremdriftssystemer for å kunne holde posisjon og under forflytning. Det vil planlegges for ulike forankringsløsninger for å avlaste fremdriftssystemene og redusere drivstofforbruk. Den dynamiske Havfarmen kan dermed flyttes mellom områder avhengig av årstid, vær og vind, miljøforhold eller andre brukeres interesser.

Ved oppstart av planprosessen for kystzoneplan ble det ifølge planbeskrivelsen gitt informasjon om at planprosessen for Havfarmen II skulle være ferdigstilt før vedtak av kystzoneplan. Planprosessen for Havfarmen er imidlertid forsinket. Området hvor Havfarmen er tiltenkt er derfor lagt ut som båndleggingszone med egne retningslinjer i kystzoneplan.

Forsvarsbygg ga 08.10.2019 en uttalelse til planprogrammet for områdereguleringen hvor vi var tydelige på at det foreslåtte akvakulturanlegget ville komme i konflikt med Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø. Forsvarets aktivitet i sjøområdene var den gang ikke nevnt ved oppstart av arbeidet med områdeplan. For å unngå arealbrukskonflikter anbefalte vi at hensynet til Forsvarets interesser ble innarbeidet i planmaterialet. Med utgangspunkt i at Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø ikke er forenlige med faste installasjoner og anlegg ga vi i 2019 uttrykk for at vi ved behov ville fremme innsigelse til områdeplan.

Forsvarsbygg har siden 2019 i liten grad blitt involvert i arbeidet med områdeplan for Havfarm II. Når det sist ble orientert om områdereguleringen i regionalt planforum 17.06.2021 var ikke Forsvarets skyte- og øvingsfelt innarbeidet i planforslaget. Slik vi vurderte det i planforum skulle det tas stilling til om nødvendig hensynszone for å sikre Forsvarets interesser nå skulle innarbeides i planforslaget. Forsvarsbygg ba i regionalt planforum om et eget møte om saken for å få informasjon om de tekniske forutsetningene for driften av Havfarmen. Mer informasjon om Havfarm II er avgjørende for at vi sammen med Forsvaret skal kunne vurdere om sambruk er mulig. Vi ba ved varsel om oppstart i 2019 om en tilsvarende dialog om de tekniske forutsetningene for driften, men vi kan ikke se å ha blitt involvert i planarbeidet på en slik måte at vi har fått tilstrekkelig innsikt til å kunne vurdere anlegget til å være noe annet enn et ordinært akvakulturanlegg som i utgangspunktet vil kunne gi hindringer for Forsvarets bruk av skyte- og øvingsfeltet. Det gjelder særlig hvis det plasseres sentralt i skyte- og øvingsfeltet.

Planforslaget er ikke tilstrekkelig utredet iht. plan- og bygningslovens kapittel 4 og konsekvensutredningsforskriften. Kystzoneplan legger til rette for, men fastsetter ikke plasseringen av fremtidig ankringszone for akvakulturlokaltet innenfor skyte- og øvingsfeltet Indre Vestfjorden. Dermed foreligger det i utgangspunktet en konflikt mellom akvakultur og Forsvarets interesser. Båndleggingsområdet legger beslag på sentrale deler av skytefeltet. Det er slik vi vurderer det ikke synliggjort alternative plasseringer av ankringssonen i ytterkanten av skyte- og øvingsfeltet. En plassering i ytterkanten vil generelt gjøre det enklere å tilpasse feltet til forslaget om etablering av et område for akvakultur, og eventuelt få til en form for sambruk. Tiltakshaver har lenge vært kjent med restriksjonene i skyte- og øvingsfeltet uten at det har vært gjennomført prosesser for å avklare eventuell sambruk i kystzoneplan og i områdeplan.

Selv om det er stilt krav om en områderegulering for å avklare hensynet til blant annet Forsvarets interesser gjør vi oppmerksom på at ifølge Kommunal- og moderniseringsdepartementet avgjørelse i innsigelsessaken av 22.01.20221 for Kystplan II (Steinavær) i kommunedelplan for Harstad kommune så er et plangrep med en detaljregulering aktuelt i nærmere avgrensede områder dersom kunnskapen som foreligger tilsier at det er sannsynlig at det lar seg gjøre å finne en egnet plassering for akvakultur innenfor arealet som er avsatt i

kommuneplan. Forsvarsbygg er ikke kjent med om det lar seg gjøre å flytte ankringsområde ut av skyte- og øvingsfeltet, eller eventuelt etablere ankringsområdet i ytterkanten av feltet.

Forsvarsbygg har ikke den nødvendige kunnskapen om de tekniske, praktiske og juridiske løsningene for driften av det mobile anlegget. Med grunnlag i Forsvarets interesser, og manglende beslutningsgrunnlag, fremmer Forsvarsbygg innsigelse til båndleggingssonen for Havfarm II (H710). Slik vi vurderer det sannsynliggjør ikke kystzoneplan, og foreløpig forslag til områderegulering, at det er mulig å finne en egnet plassering for akvakulturanlegg innenfor skyte- og øvingsfeltet Indre Vestfjorden som ikke er i konflikt med Forsvarets interesser.

Forsvarsbygg gjør når det gjelder båndleggingen for planlegging etter plan- og bygningsloven oppmerksom på at i henhold til plan- og bygningslovens § 11-8 bokstav d) er båndlegging i påvente av vedtak etter plan- og bygningsloven tidsbegrenset til fire år, men kan etter søknad til departementet forlenges med fire år (maksimalt åtte år). I bestemmelsene til kystzoneplan står det at båndleggingen gjelder inntil reguleringsplan er vedtatt, men det er ikke angitt at båndleggingen i seg selv er tidsbegrenset i plan- og bygningsloven.

Naturområde VN

I retningslinjene til bestemmelsen punkt 4.9 om naturområder står det at bestemmelsene ikke er til hinder for tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet. Vi legger til grunn at tilsvarende også gjelder ved militær operativ virksomhet. Dette bør innarbeides i retningslinjene.

Innsigelser

Iht. til Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kgl. res 14. mai 2019, skal kommunene legge til rette for å sikre Forsvarets arealbehov når det er nødvendig for å ivareta landets forsvarsevne og i henhold til nasjonale forsvarsplaner.

Forsvarsbygg fremmer av hensyn til Forsvarets interesser innsigelse til følgende arealformål og bestemmelser i kystzoneplan for Narvik, Evenes og Hamarøy kommuner:

- Bestemmelsens punkt 5.3 må endres til: *«Hensynssone militær virksomhet – skytefelt (§ 11-8, a) - (H380). Sonen viser forsvarets skyte og øvingsfelt. Det kan ikke tillates faste anlegg i sjø som akvakulturanlegg.»*
- Det militære forbudsområdet må innarbeides i plankartet som båndlagt etter andre lover (H740). I bestemmelsene må det tas inn følgende formulering: *«Båndlegging etter andre lover (H740) FOR-2018-12-20-2058: Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret, gjelder for område.»*
- Forsvarsbygg mener at konsekvensene av å åpne for nye akvakulturanlegg nært Evenes flystasjon ikke er tilstrekkelig avklart i kystzoneplan når det gjelder sikkerhetsmessige konsekvenser for forsvarsanlegg, konsekvenser for akvakulturanleggene som følge av militær økt aktivitet og flysikkerhet for militær flytrafikk (belysning og birdstrikes). Planforslaget er ikke tilstrekkelig utredet iht. plan- og bygningslovens kapittel 4 og konsekvensutredningsforskriften. Forsvarsbygg fremmer av hensyn til Forsvarets interesser innsigelse til akvakulturlokalitet ved Storkvikholmen (VA01), Sommervika (VA02) og Hestkjelda (VA12) i Evenes og Narvik kommuner. Vi ber om at det utarbeides og fremlegges en utfyllende vurderinger av forhold som kan påvirke Forsvarets interesser. Forsvarsbygg/Forsvaret er ikke høringspart i saker etter akvakulturloven, og er dermed avhengig av at arealkonflikten avklares gjennom behandling av saken etter plan- og bygningsloven.
- Forsvarsbygg fremmer innsigelse til båndleggingssonene for Havfarm II (H710). Kystzoneplan, og foreløpig forslag til områderegulering, sannsynliggjør ikke at det er mulig å finne en egnet plassering for akvakulturanlegg innenfor skyte- og øvingsfeltet Indre Vestfjorden som ikke er i konflikt med Forsvarets interesser.

Bjørn Bergesen
Leder arealplan
Eiendomsforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:

Kystverket Hovedkontoret

Avinor AS

Forsvarsstaben

Postboks 150

Postboks 800, Postmottak

2061

2617

GARDERMOEN

LILLEHAMMER

Statsforvalteren i Nordland

Att:

Postboks 1405

8002 BODØ

Innsigelse til planforslag - høring og offentlig ettersyn - Interkommunal kystzoneplan for Evenes, Narvik og Hamarøy kommune.

Fiskeridirektoratet region Nordland viser til brev fra Narvik kommune datert 09.07.2021, med uttalelsesfrist 01.10.2021.

Fiskeridirektoratet region Nordland har etter vurdering av planforslaget følgende innsigelser og frarådingar:

Innsigelse

- Fiskeridirektoratet region Nordland har innsigelse mot planforslaget for etablering av akvakulturområde VA17 Ytre Djupvik og VA18 Kvalvikneset i Rombaken i Narvik kommune. Begge lokaliteter kommer i konflikt med kartlagt rekefelt og ligger i et nasjonalt viktig gytefelt for kysttorsk.
- Vi fremmer innsigelse mot oppdrett av torsk ved lokalitetene VA01 Storvikholmen, VA10 Finnvikkklubben og VA12 Hestekjelda på bakgrunn av manglende utredning av konsekvenser på lokale kysttorskbestander.
- Vi fremmer innsigelse mot lokalitetene for fangstbasert akvakultur VA03 Krabbvika/Fuglfjorden og VA05 Haukøy sør og VA05 Korsnes på bakgrunn av manglende utredning av konsekvenser på lokale kysttorskbestander.

Frarådingar

- Vi fraråder etableringen av lokalitet VA06 Skjellnes i Narvik kommune og VA05 Korsnes i Hamarøy kommune på bakgrunn av de kartlagte fiskeri- og ressursområdene

Fiskeridirektoratet vurderer at planforslaget som er på høring kommer i konflikt med fiskeriinteresser som er av nasjonal og vesentlig regional betydning, jamfør plan- og bygningsloven § 5-4 og rundskriv H-2/14

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og havbruksnæringens interesser i planarbeid.

Fiskeridirektoratet uttalte seg til varsel om oppstart av planarbeidet og høring av planprogram i brev datert 11.09.2019.

Vurdering av planforslaget

Fiskeriinteresser

Det er et nasjonalt mål å legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser. Ivaretagelse av fiskerinæringen er naturligvis viktig i denne sammenheng, på samme måte som den er viktig i et regionalt og mer lokalt perspektiv. Kunnskap om bruks- og ressursområder for fiskerinæringen er av stor betydning.

Fiskeridirektoratet region Nordland hadde dessverre ikke anledning til å oppdatere kystnære fiskeridata i planområdet i sammenheng med kystsoneplanen, men vi er av den oppfatning av at de dataene som eksisterer er tilstrekkelig. Prosjektet har vært i dialog med ulike aktører innenfor fiskeri og fått innspill om områder som ansees som viktig og som ikke fremkommer i fiskeridirektoratet sine databaser. Vi er informert om at Nordland fylkes fiskarlag mener tilretteleggingen for medvirkning fra fiskerinæringen i planprosessen har vært mangelfull. God involvering av fiskerinæringen er viktig i arbeidet med kystsoneplaner.

Fiskeområdene i kommunen benyttes også av fiskere fra andre regioner. Således har fiskeområdene og fiskerihavnene og -mottakene betydning i et regionalt og nasjonalt perspektiv. Det er stort fokus på ivaretagelse av viktige gytefelt for torsk. Havforskningsinstituttet (HI) har kartlagt slike gytefelt og er også en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for ivaretagelse av fiskeriinteressene i planområdet. Til sammen gir dette et godt utgangspunkt for ivaretagelse av fiskeriinteressene i kystsoneplanen.

Fiskeridirektoratet har også ansvar for å ivareta de samiske fiskeriinteressene. Med samiske fiskeriinteresser mener vi tradisjonell samisk fiskeri- og fangstaktivitet etter viltlevende marine ressurser i henhold til havressurslova.

Det foreligger ingen særskilte registreringer eller kartlegging av samiske fiskeriinteresser i området. Evenes, Narvik og Hamarøy kommune, og dermed også tiltaksområdet, er imidlertid omfattet av deltakerloven § 21 om retten til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper for merkeregistrerte fartøy under 11 meter, som er begrunnet i sjøsamiske interesser (<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Regelverk-og-reguleringer/Dispensasjoner-og-registreringsordninger/Kystfiskeordningen>: områder som omfattes av §21). Vi legger følgelig til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i området, som også må ivaretas.

Utøvelsen av det samiske yrkesfisket foregår oftest i de samme områdene som annet fiskeri, og inngår dermed i vurderingen vi gjør av fiskeriinteressene generelt.

Fiskeriinteressene er stort sett godt ivaretatt i planen som foreligger. Likevel ser vi noen utfordringer i forhold til akvakulturinteressene. Dette i forhold til foreslåtte nye lokaliteter.

Akvakulturinteresser

Det er et mål å ha en forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen, i tillegg til en lønnsom utvikling av oppdrettsnæringen. Framtidig vekst i Nordland vil være viktig for å nå de nasjonale målsettingene. Samtidig er det ikke uttrykt at veksten skal gå på bekostning av andre interesser. Til sammenligning er det lignende målsettinger for fiskerinæringen som nevnt ovenfor.

Det er tre kommuner som deltar i planprosessen og således et stort sjøareal med mange eksisterende lokaliteter for akvakultur. Akvakulturnæringen er tilstede i planområdet med 22 ulike lokaliteter. 20 akvakulturlokaliteter for laks, regnbueørret og ørret, en lokalitet for fangstbasert akvakultur og en lokalitet for tare.

Det foreslåes 14 nye lokaliteter for akvakultur og det foreslåes endringer for fire eksisterende lokaliteter. Inkludert er det foreslått tre nye områder for fangstbasert akvakultur og fire områder for oppdrett av torsk. Tre områder som var avsatt til enbruksformål akvakultur i tidligere Tysfjord sin kommuneplan er ikke videreført i denne planen.

Havfarmen II

Området hvor Havfarmen er tiltenkt legges som hensynssone med egne planbestemmelser. Foreløpig planområde er på 75 km². Innenfor hensynssonen kan det ikke gjennomføres tiltak før det foreligger vedtatt reguleringsplan. Båndleggingen gjelder inntil reguleringsplan er vedtatt. På grunn av forsinkelser med planprosessen med Havfarmen omfatter ikke konsekvensutredningen dette tiltaket. Vi har dermed ikke grunnlag til å gjøre vurdering av dette tiltaket.

Eksisterende lokaliteter uten endringer

I tillegg til forslag om nye akvakulturområder og endringer for eksisterende arealer for akvakultur legger planen opp til videreføring av de resterende akvakulturarealene fra gjeldende plan med unntak av tre lokaliteter i tidligere Tysfjord kommune.

VA13 Pundsvik I

Forankringsområdet (AF) rundt lokaliteten overlapper med hensynssone for dumpingsfelt ammunisjon. Vi råder til at AF justeres slik at det ikke blir overlapp.

Eksisterende lokaliteter med endringer

Generelt er vi positive til mindre justeringer av areal for eksisterende akvakulturanlegg. Dette vil kunne gi rom for endringer som vil bidra til mer optimal produksjon og reduksjon av miljøpåvirkningene. Det kan være utfordringer i forhold til

fiskeriinteressene dersom det er fiskeriaktivitet i nærhet til lokaliteten. Endringer som foreslås i planforslaget er stort sett ikke i konflikt med fiskeriinteressene.

Nye lokaliteter

På bakgrunn av vår generelle kjennskap til fiskeriaktiviteten, kystnære fiskeridata og innspill fra fiskarlag har vi vurdert forslaget som foreligger. De kystnære fiskeridataene er beklageligvis ikke blitt oppdatert i planområdet. Vi har dermed også benyttet oss av sporing og sluttseddeldata. Det er per i dag ikke pålagt for fartøy under 15 meter å ha AIS. Størsteparten av fiskeflåten er under 15 meter, og det er ikke usannsynlig at det er mer fiskeriaktivitet i området enn det som fremkommer av sporingsdataene. Prosjektet har vært i dialog med ulike aktører innenfor fiskeri og fått innspill om områder som ansees som viktig som ikke fremkommer i Fiskeridirektoratet sine databaser. Prosjektets vurderinger er også tatt til etterretning.

VA02 Sommarvika og VA03 Fornes

Lokalitetene kommer ikke i vesentlig konflikt med de kartlagte fiskeridataene. Fra sporingsdataene ser vi at det er en del aktivitet i områdene, særlig i nærheten av Sommarvika. Vårt inntrykk er likevel at fiskeriaktiviteten er lavere her enn i andre områder øst for lokaliteten og vår vurdering er at fiskeriaktiviteten i området ikke blir vesentlig fortrenget.

VA08 Engelsøya

Lokaliteten kommer ikke i vesentlig konflikt med de kartlagte fiskeridataene. Arealet vil delvis overlappe med område for passivt fiske med flytline. Fra sporingsdataene ser vi at det er en del aktivitet i området, men hovedsakelig ikke overlappende med lokaliteten. Vår vurdering er at fiskeriaktiviteten i området ikke vil bli vesentlig fortrenget av lokaliteten.

VA09 Oterhaugskjæret

Lokaliteten overlapper med fiskeplass for aktive redskap og vil grense mot gyteområde for torsk og en låssettingsplass. Nordre del av innspillsområdet ligger delvis innenfor kartlagt område for fiske med passive redskap hvor det foregår fiske etter sei med flyteline. Vi vurderer fiskefeltet for aktive redskap å ha lokal bruksverdi og sporingsdata tyder på at det meste av fisket som foregår i området ikke kommer i vesentlig konflikt med lokaliteten.

VA15 Vidrek

Lokaliteten vil delvis overlappe med det kartlagte rekefeltet som strekker seg fra lokaliteten og nordøst i Ofotfjorden. Rekefeltet er i planen avsatt til fiske og det området som beslaglegges av lokaliteten er relativt lite og i den sørvestlige ytterkanten av feltet. Etter vår vurdering er den totale påvirkningen på rekefeltet liten og fortrengingen kan aksepteres. Rekefeltet bør likevel hensyntas ved etablering av anlegget og fortøyninger bør så langt det er mulig legges utenfor det kartlagte feltet. Vi oppfordrer derfor til at kystsonenplanen suppleres med følgende retningslinje for VA15 Vidrek: «Rekefeltet skal hensyntas ved behandling av søknad om akvakulturtillatelse. Fortøyninger bør så langt det er mulig legges utenfor det kartlagte feltet».

Vi vurderer ikke disse lokalitetene å ha vesentlig negativ virkning for fiskeriinteressene.

VA06 Skjellnes – fraråding

Lokaliteten ligger i et kartlagt område for passive redskap. Det fremkommer av konsekvensutredningen at dette området benyttes av samiske fiskeriinteresser.

VA18 Kalvikneset og VA17 Ytre Djupvik – Innsigelse

Lokalitetene er i konflikt med en rekke kartlagte interesser i området. Lokalitetene kommer i konflikt med et kartlagt rekefelt og VA18 kommer i konflikt med to låssettingsplasser i Rombaken. Akvakultur og fiske med aktive redskaper som reketrål lar seg ikke kombinere. Lokalitetene ligger i sin helhet innenfor et nasjonalt viktig gytefelt for kysttorsk. Vi vurderer at det i nasjonalt viktige gytefelt for torsk, er ønskelig å avvente med nye lokalitetsetableringer til det foreligger resultater fra de pågående forskningsprosjektene om akvakulturs påvirkning på gytefelt. Vi anbefaler at etablering av nye akvakulturlokaliteter legges utenfor områder som har verdi som gyteområde eller har stor verdi som gytefelt. Det er videre kartlagt gyte- og beiteområder for uer inne i fjorden. Uer er en art som er sterkt truet.

I planbestemmelsene skal området VA17 Ytre Djupvik avsettes til akvakultur for alle arter, men området er spilt inn i planprosessen for etablering av torskeoppdrett. I henhold til forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret §7 kan lokaliteter for akvakultur klareres dersom (a) det er miljømessig forsvarlig. Lokaliteter for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk. Dette området er ikke kartlagt som et gyteområde, men som et gytefelt. Det er etter vår vurdering ikke miljømessig forsvarlig å etablere torskeoppdrett i et nasjonalt viktig gytefelt for kysttorsk. Uttesting av fremavlet torsk for oppdrett – jf. genetikk og andre egenskaper, bør ikke skje i et område der det er risiko for påvirkning av gytende ville bestander av torsk. Uttesting bør skje i et område der eventuell uønsket hendelse vil få mindre betydning for omgivelsene.

Vår innsigelse er uavhengig av hvilken art det skal drives oppdrett på.

Nye lokaliteter for oppdrett av andre arter enn anadrom fisk og for levendelagring av villfanget fisk

Det foreslås fire områder for akvakultur for hvitfisk og tre nye områder for fangstbasert akvakultur.

Kunnskapsgrunnlag og risikovurdering

Havforskningsinstituttet (HI) har sammenfattet kunnskapsgrunnlaget i en rapport om mulig påvirkning oppdrett- og levendelagring av torsk kan ha på ville bestander av torsk¹. Et av temaene er genetisk påvirkning dersom oppdrettsfisken rømmer eller gyter i merden. Det er flere forhold som spiller en rolle for hvor stor påvirkningen eventuelt blir, blant annet antall som rømmer eller gyter, størrelsen på lokal kysttorskpopulasjon

---

¹ Bjørn, Pål Arne. M.fl. 2021. Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk. Havforskningsinstituttet, Rapport fra havforskningen, nr. 2021-22. [Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

og utbredelse av denne. Egg vil spres med vannstrømmene og saltholdigheten i sjøen vil påvirke fordelingen av egg i vannsøylen. Lokale variasjoner vil derfor kunne påvirke eggspredningspotensialet.

Torsk og laks har litt ulikt risikobilde når det gjelder genetisk interaksjon:

«Barrieren for innkryssning mellom rømt oppdrettstorsk og villtorsk antas å være mindre enn for laks. Dette er fordi torsk har hele sin livssyklus i det marine miljø, gytemoden torsk er allerede på gyte plassene, egg og yngel kan spres over større avstander, og rømt torsk kan umiddelbart interagere med alle årsklasser av vill torsk. I tillegg er det ingen naturlige fokusområder for gjenfangst på samme måten som i lakseelvene – dette er faktorer som er viktig i risikohåndteringen.»

HI anbefaler at lokale gytefelt beskyttes mot torskeoppdrett, særlig i indre fjorder med små og sårbare bestander. Samt at beite- og oppvekstområder i nærheten av gytefelt i indre fjord med høy grad av retensjon og lokal bunnslåing av larver bør gis beskyttelse for å redusere risiko for påvirkning.

Akvakultur – oppdrett av hvit fisk

VA01 Storvikholmen, VA10 Finnvikklubben og VA12 Hestekjelda - Innsigelse

I planbestemmelsene skal områdene VA01 og VA10 avsettes til akvakultur for alle arter, men områdene er spilt inn i planprosessen for etablering av torskeoppdrett. VA12 skal avsettes til akvakultur, oppdrett av hvit fisk. VA01 og VA12 kommer ikke i konflikt med kartlagte fiskeridata eller marine naturtyper. Det er registrert noe sporingsdata i området rundt VA12, men det er betraktelig mindre i dette området enn andre områder særlig øst for området. Det tyder på at dette området ikke er av de viktigste fiskeplassene i området og fortrengingen av fisket kan aksepteres. Ved VA10 ble det i 2018 søkt om dispensasjon fra kystsonenplanen, og i 2019 ble det søkt om etablering av akvakultur for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret på lokaliteten. Fiskeridirektoratet frarådet ikke dispensasjon og vurderte at søknaden om oppdrett av laks, ørret og regnbueørret ikke ville ha vesentlige konsekvenser for fiskeriinteressene. Arealene er således egnede områder for akvakultur.

Fiskeridirektoratet er positiv til initiativ og tilrettelegging for nyetablering av anlegg for akvakulturvirksomhet. For å nå nasjonale mål om å øke sjømatproduksjonen er det essensielt at man finner tilgjengelig og egnet areal for akvakulturvirksomhet. Samtidig er det like viktig at slik næringsvirksomhet er bærekraftig. Fiskeridirektoratet er spesielt opptatt av å unngå konflikter med, og negative konsekvenser for, fiskeriene og marint biologisk mangfold, spesielt viktige ressursområder som gyte- og beiteområder.

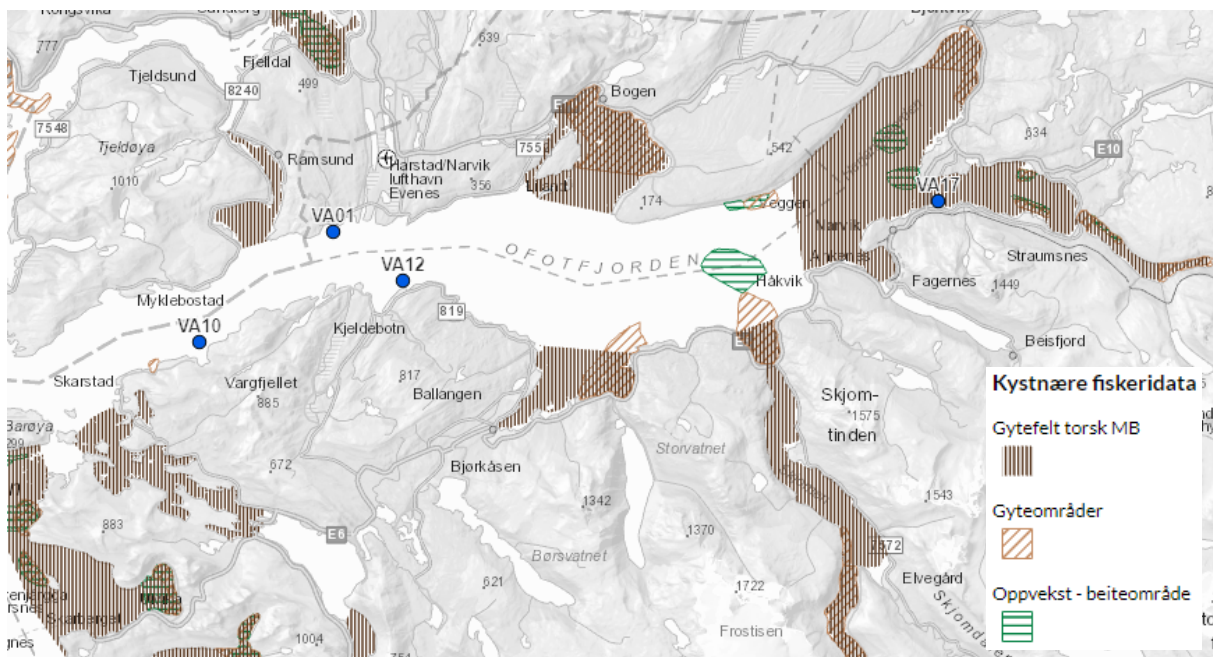
Kysttorsken er under press, og det er ønskelig fra regjeringen å styrke kysttorskvernet i nord for å bygge opp bestanden igjen². For å kunne høste av fiskeressursene på en bærekraftig måte er det viktig at vi tar vare på produktive områder for rekruttering.

---

² Regjeringen.no. «Varsler flere tiltak for kysttorsken i nord.» Pressemelding av dato 29.10.2020. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/varsler-flere-tiltak-for-kysttorsken-i-nord/id2780008/>

Det er ikke godt nok utredet i hvilken grad etablering av torskeoppdrett i de aktuelle områdene vil kunne påvirke de lokale bestanden av kysttorsk i området. De fire lokalitetene hvor det er spilt inn ønske om oppdrett av torsk ligger i Ofotfjorden, VA17 ligger i Rombakken, en sidefjord innerst i Ofotfjorden. I hele Ofotfjorden er det kartlagt gytefelt i samtlige sidefjorder fra omtrent Barøya og østover (figur 1). Av de åtte gytefeltene er fem lokalt viktige gytefelt (Bremnes, Breivika, Bogen, Ballangen og Herjangsfjord), to felt er regionalt viktige (Kobbvika og Skjomen) og gytefeltet i Rombakken er et nasjonalt viktig gytefelt. Grad av retensjon i gytefeltene varierer, men flere av gytefeltene har høy retensjon og er således av de gytefeltene som HI mener bør ha særlig beskyttelse mot torskeoppdrett. Det er også kartlagt flere gyte, beite- og oppvekstområder av Fiskeridirektoratet i området, en del overlapper med gytefeltene, men ikke alle. HI rapporten anbefaler også at beite- og oppvekstområder i nærheten av gytefelt i indre fjord med høy grad av retensjon bør gis beskyttelse for å redusere risiko for påvirkning på små sårbare bestander.

Figur 1. Gytefelt, gyteområder og beite- og oppvekstområder kartlagt i området rundt de omsøkte arealene for akvakultur - oppdrett av hvitfisk.

Det er uklart om dette fjordområdet kan være egnet for torskeoppdrett, eller om åpning for dette kan komme i uakseptabel konflikt med hensynet til lokale kysttorskbestander av nasjonal eller vesentlig regional betydning. Det er viktig at det blir gjort en helhetlig vurdering av dette i den interkommunale kystsoneplanen. Dette er en problemstilling som bør avklares på områdenivå i overordnet arealplan. En vurdering av dette spørsmålet i forbindelse med enkeltsøknader etter akvakulturloven er etter vår vurdering ikke en egnet framgangsmåte for å få fram konsekvenser knyttet til sumvirkninger. En slik tilnærming vil innebære risiko for en bit for bit-etablering av oppdrettsanlegg som i sum kan få store konsekvenser for natur- og ressursgrunlaget i området.

Konsekvensutredningen må suppleres med vurderinger av hvilken påvirkning etablering av torskeoppdrett vil kunne ha for de lokale kysttorskebestandene. HI-rapport 2021-22 må ligge til grunn som kunnskapsgrunnlag for vurderingene.

Akvakultur fangstbasert hvit fisk

HI anbefaler restriksjoner mot levendelagring av torsk nær gytefelt, samt at beite- og oppvekstområder i nærheten av gytefelt i indre fjord med høy grad av retensjon og lokal bunnslåing av larver bør gis beskyttelse for å redusere risiko for påvirkning på små og sårbare bestander.

VA03 Krabbvika/Fuglfjorden, VA05 Haukøy sør og VA05 Korsnes - innsigelse

VA05 Haukøy sør vil overlapse med fiskeplass for passive redskap som også er av samisk interesse. Lokaliteten grenser mot et lokalt viktig gytefelt med høy retensjon og overlapper beiteområde for sei. Grunnet nærheten til gytefeltet er det nærliggende å anta at dette beiteområdet også kan være et beite- og oppvekstområde også for torsk. Beiteområder medfører økt fiskekonsentrasjon og gir dermed også bedre fangstmuligheter enn andre sjøområder.

VA03 Krabbvika/Fuglfjorden kommer i konflikt med fiskeplass for aktive redskap. I indre del av Fuglfjorden er det kartlagt fiskeplass for passive redskap og gyteområde for torsk.

VA05 Korsnes kommer i konflikt med en rekke kartlagte interesser. Lokaliteten vil overlapse med beiteområde for sei. Beiteområder medfører økt fiskekonsentrasjon og gir dermed også bedre fangstmuligheter enn andre sjøområder. Lokaliteten vil også komme i konflikt med landnotområde og låssettingsplass for sild og deler av innspillsområdet ligger i kartlagt område for fiske med passive redskap. Innspillet kommer i konflikt med samiske fiskeriinteresser. Vår innsigelse er på bakgrunn av manglende utredning, vi fraråder i tillegg etablering av denne lokaliteten på bakgrunn av de kartlagte fiskeriinteressene i området. Vår fraråding til etablering av akvakultur er uavhengig av hvilken type akvakultur som skal utøves.

Vi gjør oppmerksom på at lokaliteten VA05 Haukøy sør i konsekvensutredningen beskrives som område for fangstbasert akvakultur for hvitfisk, men i planbestemmelsene er området avsatt kun til akvakultur for hvitfisk.

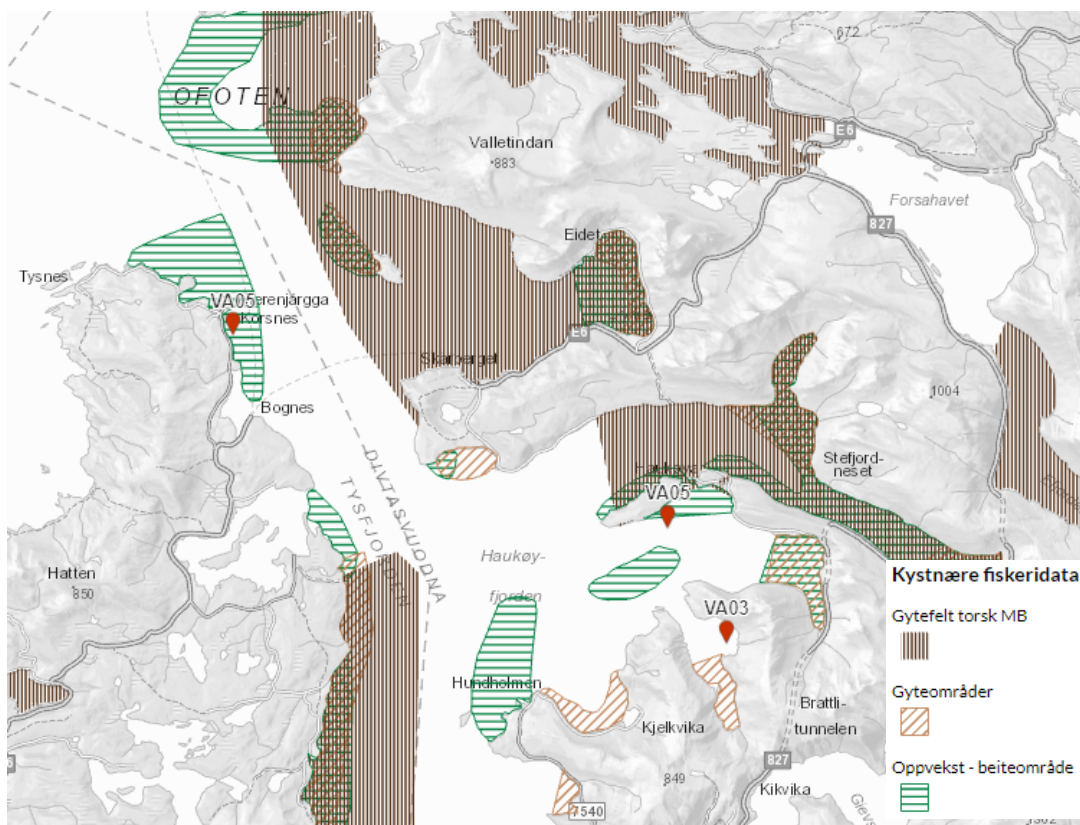
HI's rapport om mulig påvirkning fra oppdrett- og levendelagret torsk viser til at levendelagret torsk ikke byr på de samme utfordringene som oppdrettet torsk da denne fisken ikke har gjennomgått domestiseringsprosess. Men rømming og gyting i merd kan ha konsekvenser for de ville populasjonene. I fjorder og indre områder er det ofte små stedege torskebestander. Påvirkningen fangstbasert akvakultur vil kunne ha på de lokale bestandene avhenger av omfanget av en rømningshendelse/gyting i merd og den genetiske avstanden til den lokale bestanden. Sannsynligheten for negativ genetisk interaksjon vil øke med distansen mellom fangststed og lokalitet.

Dersom fisken som fanges er fra vinterfisket av skrei så kan det forekomme at en andel gytemoden fisk overføres til lokalitetene og vi vurderer at det kan gi stor risiko for gyting

i merd. I så tilfelle vil de nærliggende lokale gytefelt og gyteområdene kunne bli negativt påvirket.

Det er ikke godt nok utredet i hvilken grad etablering av fangstbasert akvakultur for hvitfisk i de aktuelle områdene vil kunne påvirke de lokale bestanden av kysttorsk i området. De tre lokalitetene hvor det er spilt inn ønske om fangstbasert akvakultur for hvitfisk ligger i Tysfjord og Haukøyfjorden (figur 2). Av de tre nærmeste gytefeltene i området er alle lokalt viktige gytefelt. Gytefeltet i Stejfjord har høy retensjon og er således av de gytefeltene som HI mener bør ha særlig beskyttelse mot torskeoppdrett og levendelagring av torsk. Det er også kartlagt flere gyte, beite- og oppvekstområder av Fiskeridirektoratet i området, en del overlapper med gytefeltene, men ikke alle. HI rapporten anbefaler også at beite- og oppvekstområder i nærheten av gytefelt i indre fjord med høy grad av retensjon bør gis beskyttelse for å redusere risiko for påvirkning på små sårbare bestander. Etter vår vurdering må risikoen av denne typen akvakultur vil kunne ha på de lokale kysttorskbestandene i Tysfjord/Haukøyfjorden også utredes ytterligere i kystsoneplanen.

Figur 2. Gytefelt, gyteområder og beite- og oppvekstområder kartlagt i området rundt de omsøkte arealene for fangstbasert akvakultur for hvitfisk.

Merknader til bestemmelser og retningslinjer

4.7: Denne bestemmelsen omhandler «Fiske – låssetting». I bestemmelsen brukes også begrepet «levendelagring». Dette er ikke et synonym til «låssettingsplass». Riktig arealformål for levendelagring av villfisk i kommuneplanens arealdel er i henhold til veilederen «Planlegging i sjøområdene» (KMD 2020) akvakultur. Vi anbefaler at ordet «levendelagring» tas bort.

4.11 Under kombinerte formål for ferdsel og akvakultur (AF) bør også fiske inkluderes. Vi ser fra sporingsdata at det utøves et utstrakt fiske med passive redskap rundt eksisterende lokaliteter og forventer tilsvarende aktivitet ved flere av de nye lokalitetene.

5.2: Utredning av skredfare bør også være et krav i forbindelse med søknader om akvakulturtillatelser. Vi anbefaler derfor at søknad om akvakulturtillatelse også omtales i bestemmelse/retningslinje knyttet til hensynssonen.

Oppsummering med innsigelse

Fiskeridirektoratet region Nordland har vurdert planforslaget som foreligger. Generelt er sjømatinteressene godt ivaretatt gjennom planforslaget. Det foreslås også nye lokaliteter for akvakultur og utvidelser for eksisterende lokaliteter. Det er gjort gode vurderinger gjennom konsekvensutredningen og vi vurderer de fleste forslagene å ikke ha vesentlige konsekvenser for fiskeriinteressene. Det er likevel noen forslag som vi har innvendinger mot, som vist i vurderingen over.

Fiskeridirektoratet region Nordland ber om at innsigelsene tas til følge og at de frarådingene vi her kommer med etterfølges. Innsigelsene og frarådingene er fremmet med bakgrunn i Fiskeridirektoratet region Nordland sitt forvaltningsansvar for de villlevende marine ressursene og fiskerinæringen i området, og direktoratets oppdrag fra regjeringen om å ivareta disse interessene i den kommunale planleggingen.

Om videre planprosess

I samsvar med samordningen av statlige innsigelser, sender Fiskeridirektoratet dette brevet til Statsforvalteren i Nordland, med kopi til kommunene.

Fiskeridirektoratet imøteser videre dialog med statsforvalteren og kommunene om de delene av planen som vi har fremmet innsigelse til. Vi oppfordrer også kommunene til å ta hensyn til våre faglige råd og merknader til de andre delene av planforslaget.

Ved videre kontakt i saken, vær vennlig å vise til vårt saksnr. 19/9621 og benytte e-post-adressen postmottak@fiskeridir.no.

Med hilsen

Håvard Dekkerhus
seksjonssjef

Silje Svendsen
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405

8002

BODØ

Kopi til: Evenes kommune Evenási
Suokhan

Postboks 43

8539

BOGEN I OFOTEN

Hamarøy kommune
Kystverket Nordland
MattilsynetMarie Hamsuns vei 3
Postboks 1502
Felles postmottak
Postboks 383

8294

HAMARØY

6025

ÅLESUND

2381

BRUMUNDDAL

Narvik kommune
Nordland Fylkes Fiskarlag
Nordland fylkeskommunePostboks 64
Postboks 103
Postboks 1485
Fylkeshuset

8501

NARVIK

8001

BODØ

8048

BODØ

Norges Fiskarlag

Postboks 1233
Torgarden

7462

TRONDHEIM

Norges Kystfiskarlag
Sjømat NorgePostboks 97
Postboks 5471
Majorstua

8380

RAMBERG

0305

OSLO

